

JOSUÉ

Tx'olbil Xo'l Yi liwre'j

Yi bajxom yi xcon tan Ryos tetz xel Moisés na bi'aj Josué. Yi bi' yi jun Josuéja'tz ja xcon tetz bi' yi liwre'j. Ncha'tz yi Josuéja'tz i' chibajxom yi e' xonl Israel yi cyocompone'n Canaán

Yi Weklil Yi Liwre'j

Yi bajx wekl (Cap. 1–12) na xtxol yi ñe'n cu'n ban Josué scyuch' yi e' mas xonl Israel tan chicambal nin tan cyetzel yi ama'l yi na bi'aj Canaán. Tul yi e'chk capítulo-a's na jal e'chk xtxolbil ka'n chitane'n:

Yi quicy'e'n wi tzanla' Jordán;
 yi cwe'n woc' yi e'chk tapij tetz yi tnum Jericó
 tu yi tnum Hai;
 yi xtx'amxe'n yi yaj Hazor, tu yi e'chk oyintzi'
 yi e' ban tan chicambal wi'nin ama'l cwent
 Canaán.

Yi ca'p wekl (Cap. 13–22) na xtxol yi ñe'n cu'n ban Josué tan jatxle'n yi e'chk ama'l ñchik'ab yi jujun k'u'j xonl Israel. Ej nin ncha'tz na xtxol yi ñe'n cu'n ban yi bixewe'n cobox tnum tan colol tib jun yaj yi ja quim jun tuch' ta'n yi nk'e'tz txumijt ntulej.

Yi toxe'n wekl (Cap. 23–24) na xtxol e'chk wi'tzbil yol yi tal Josué scyetz cyakil yi e' xonl Israel yi txant tan quime'n i'. Ncha'tz na xtxol yi ñe'n cu'n e' ban tan quiwse'n yi trat yi bnix-nak cyak'un chimam chite' tu Ryos. Na tzaj wi' yi liwr tan yi xtxolbil yi ñe'n cu'n chiquime'n

Josué tu yi pale' Eleazar yi cy'ajl Aarón.

Yi bixewe'n Josué tetz xel Moisés

¹ Itzun bantz, te yi nsken quim Moisés, yi ñchakum Ryos*, nintzun jilon Kataj Ryos tetz Josué. Yi Josuéja'tz i' cy'ajl Nun, nin i' ñch'eyum Moisés banak.

² Itzun tal Kataj tetz: "Ma jalu' Josué, ja quim Moisés, yi inchakum. Cha'stzun te tajwe'n tan abajxe'n cy'en ñchiwutz cyakil yi e' mas atanum, yi e' xonl Israel, wi yi a' Jordán, bantz itopone'n swutz yi ama'l yi swak'e' tzitetz.

³ "Suki'nt cyakil yi e'chk ama'la'tz wa'n tzitetz, chi walnak tetz Moisés.† Cyakil yi ama'l kale cxicy'e'twok, itetz sbne'. ⁴ Suki'nt yi e'chk ama'la'tz tzitetz,‡ yi na xe'tnin te yi ama'l tz'inunin tu' jalen te yi wi'wtz Líbano. Ma tele'n tzi'n, cho'n na xe't tzaj tzi yi jun chin wutzile'n tzanla' Eufrates, nin na opon jalen te yi mar Mediterráneo, kale na cwe't yi k'ej. Nin na jop cyakil yi chi'ama'l yi e' hitita.

⁵ "Cya'l jun xcy'e' tzawe'j Josué te yi cobox k'ej yi atiñ tzone'j wuxtx'otx', na chinxomok tzawe'j, chi banakin te'j Moisés. Quil ñwil cyen achuc, na ilenin chinxomok tzawe'j.§ ⁶ Benk awukan ttx'otx** nin quil cxob, na aõ cõxocopon tan jatxle'n cu'n

* **1:1** "Ñchakum Ryos". Tul yol Kataj qui na elepont jun tu' mos, ma na jun yi tk'o'n tib tan xcone'n tetz Ryos tetz cu'n talma'. Ej nin at k'ej yi juna'tz swutz Ryos. Nm 12:7; Jos 1:2-7; Mal 4:4. † **1:3**

Gn 15:18-21; 28:13. ‡ **1:4** Tz'elepon cu'n Kataj Ryos te yi yol yi suki'nt ta'n. Jer 16:14-16; Am 9:11-15; Zac 8:4-8. § **1:5** Dt 31:6, 8; Heb 13:5. * **1:6** Dt 31:6, 7,23.

chi'ama'l yi e' intanume'j. Yi ama'la'tz, ya'stzun yi suki'nt wa'n scyetz imam ite'. ⁷ Ntin na taj yi benk awukan ttx'otx', nin yi quil cxob. Nque'n il tan banle'n tane'n cyakil yi ley yi talnak yi inchakum Moisés tzatz. Xomen te'j, quib yi na tal, bantz penin sk'il sban cyakil yi e'chk takle'n yil tzaban.

⁸ "Ntin na taj yi quil tz'el te ac'u'l, yi mbi na tal yi liwr kale atit yi wetz inca'wl. Sk'ejl nin lak'bal na taj yil tzatzxum yi mbi na tal. Nin kol cxom te'j, penin sk'il sbne' cyakil yi tzabne'.

⁹ "Qui bin cxob. Benk awukan ttx'otx'. ¡Quiwit! Quil tzacabej ac'u'l, na in awAjcawil, nin in aRyosil, nin chinxomok tzawe'j alchok cxa'jnint."

Yi toque'n Josué tetz chibajxom yi e' xonl Israel

¹⁰ Toque'n tzun Josué tan chicawe'n yi e' mas ajcaw yi ate' ḫchixo'l yi e' xonl Israel.

¹¹ Itzun taltz scyetz: "Chibenku' ḫchixo'l yi e' katanum, nin cyale'u' scyetz: 'Banwok list iwa'. Na le oxt k'ej kicy'pon wi a' Jordán tan ketzal yi ama'l yi ja wi't suk Kataj yi kaRyosil sketz,' che'chu' sban."

¹² Ncha'tz jilon Josué scyetz yi e' xonl Rubén, scyuch' yi e' xonl Gad, scyuch' jun k'u'j scyeri e' xonl Manasés yi cob[†] elnake'. ¹³ Itzun taltz scyetz: "Ulk tx'akx yi yol Moisés, yi inchakum, ḫchic'u'lu'. Na je yol i'e'j: 'Kataj, yi kaRyosil mmak'on yi ama'le'j tan cyetزالu' nin tan cya'te'nu' swutz,' chij i' ban. ¹⁴ Chicyajk cyen bin yi quixkelu' scyuch' chinitxajilu' tzone'j. Ncha'tz yi cyawunu' chicyajk cyen tzone'j. Na yi ama'le'j, yi at jalajicy' tzaj yi a'

† **1:12** Yi e' xonl Manasés cob k'u'j e' ban. At jun k'u'j e' cyaj jalajt cyen yi a' Jordán. Nin junt k'u'j jalaj icy'tzaj yi a' Jordán.

Jordán, ya'stzun yi cyeru' yi tak'nak Moisés. Poro cyakil yi e'u' yi chusij che'tu' tan oyintzi', yi e'u' yi qui na chixobu', ba'n chixomu' tu chima'clu' ske'j tan kuch'eye'n. ¹⁵ Tajwe'n tan kuch'eye'n, jalen cu'n yil tak' Kataj ketz ka'ama'l tan kujewe'n swutz chi mban i' tan tak'le'n yi cyeru'. Yil ko'c tetz taw yi ama'l yi stk'e' Kataj sketz, kalena's tzun cha'jt tzaju' swutz chi'ama'l'u' yi at tzone'j jalajicy' tzaj yi a' Jordán, yi ntak' Moisés yi ḥchakum Ryos scyeryu',”‡ stzun Josué bantz scyetz.

¹⁶ “Ba'n ta', che'ch. Skabne' cyakil yi na talu', na list o'tan kabene'n kale na tajwitu'. ¹⁷ Nin kocopon jak' ca'wlu' chi banako' te Moisés. Ntina'tz na kaj, yi nink xom Kataj Ryos te'ju' chi banak i' te Moisés. § ¹⁸ Ncha'tz, alchok scyetz yi quil tz'oc jak' ca'wlu', tajwe'n tan quime'n. Ntina'tz na kaj kal teru' ¡quiwit! Benk tkanu' ttx'otx',” che'ch bantz tetz Josué.

2

Yi chibene'n ḥchakol Josué cob xk'ukwil tan tilwe'n Jericó

¹ Itzun bantz, te yi ate' yi e' xonl Israel le ama'l Sitim, nintzun e' ben ḥchakol Josué cob xk'ukwil. Te yi ntaxk chiben, nintzun tal scyetz: “Quibene'nk tan tilwe'n ḥe'n tane'n yi tnum Jericó, tuml yi e'chk ama'l yi at cwent,” stzun i' bantz.

Yi chibene'n tan tilwe'n e'chk ama'la'tz cho'n tzun cyopone'ntz xe ca'l jun xna'n yi wi'tz bnol tetz yi na bi'aj Rahab,* yi najlij Jericó. Ya'stzun e' cyaj

‡ **1:15** Nm 32:28-32; Dt 3:18-20; Jos 22:1-6. § **1:17** Nm 27:20; Dt

34:9. * **2:1** Heb 11:31; Stg 2:25.

cyent te yi jun ak'bala'tz. ² Poro at tzun jun opon tan talche'n stziblal tetz yi rey yi at Jericó. Nin je yol i'e'j:

—Te yi akale'ne'j at e' xonl Israel yi ja chu'l tan xk'uke'n yi katnumil, che'ch bantz.

³ Chibene'n tzun ḥchakol yi rey cobox aj mantarinl tan talche'n tetz Rahab:

—Chajwe'e'l tzaj yi e' xonl Israel yi ncho'c xe aca'l. Na ja chu'l tan xk'uke'n yi ka'ama'l, che'ch yi e' aj mantarinla'tz.

⁴ Poro yi xna'n nsken che' tew yi cob yaja'tz. Saje'n tzun tlol yi xna'n scyetz yi e' aj mantarinla'tz:

—Bintzinin, ja chu'lak cob yaj swuch', poro quinin mme'l intxum tetz yi na' nchisaje't.

⁵ Akale'nt cuntu' nche'l, te yi ntaxk jopxij yi e'chk sawan. Ncha'tz qui na wil alo' ncha'jnint. Poro yi nink chiben chanu' tan chitz'amle'n, ḥchitx'amxok cyanu', stzun Rahab ban scyetz.

⁶ Poro nsken che' tew i' yi cob yaja'tz wi ca'l. Na cho'n cyoque'ntz ta'n jak' e'chk tkan lino yi at wi ca'l tan skejse'n.

⁷ Chibene'n tzun yi e' ḥchakum rey tan chitz'amle'n klo'. Cho'n chibene'n tul yi be' yi na opon tzi Jordán kale na chicy'e't wunak. Watok cunin tzun che'l tzaj yi e' sanlara'tz yi jopxe'nt yi e'chk puertil yi tnum.

⁸ Itzun bantz, te yi ntaxk chiwit yi e' xk'ukwil, nintzun je' Rahab wi ca'l tan yol scyetz. Itzun taltz:

⁹ —Na wocsaj yi ak'ijt yi e'chk ama'le'j scyeru' tan yi cyeru' chiRyosilu'. Cha'stzun te wi'nin na kaxob scyeru'. Na cyakil yi o' yi najcho' tzone'j,

jalt nin tan kaquime'n tan xo'w. ¹⁰ Ncha'tz kubitnak yi ñe'n cunin skeje'n yi Cyak Mar† ñchiwutzu'tan Ryos yi cycle'n tzaju' Egipto. Nin kubitnak yi mbi cu'n bajij scye'j Sehón tu Og‡ yi cob chireyil yi e' amorroeo yi najlche' jalajcy'en yi a' Jordán. Ja kubit yi ja che'l cu'n cya'nu' swutz.

¹¹ "Yi kubital yi xtxolbila'tz, nintzun o' bisuntz ta'n. Cya'l jun yi nink nimsaj c'u'l tan xcyewe'n cu'n ñchiwutzu'tan oyintzi', na ja el katxum tetz yi cyAjcawilu', yi chiRyosilu', i' taw yi tcya'j tu yi wuxtx'otx'.

¹² "Ma jalu' bin, chibne'u' jun pawor swetz, chi mimban wetz scye'ju'. Cyale'u' swetz swutz cu'n chiRyosilu' yi quil chinquim cyanu' cyuml yi e' intaj scyuch' yi e' wutzicy yil chu'lu' tan oyintzi' tzone'j. Ej nin cyak' cyenu' jun techl swetz, bantz k'ukewe'n inc'u'l scye'ju'. ¹³ Ncha'tz nink chiclax intaj tu intxu', scyuch' yi e' inxibin tu yi e' mas wutzicy, scyuch' cyakil yi e' inxonl. Ko' chicole'u' bin tk'ab quimichil, stzun Rahab bantz scyetz.

¹⁴ —Quil bisunu'. Yil tak' Kataj yi ama'le'j sketz, skak'e' kib tan chicolche'nu', penin sk'il che' kacole'u'. Poro qui na kaj yil cyalu' katziblal tetz jun, che'ch yi cob xk'ukwila'tz bantz.

¹⁵ Yi ca'l Rahab cho'n at wi tapij yi at solte'j yi tnum Jericó. Cho'n tzun chicwe'n tzaj yi e' xk'ukwila'tz tan Rahab te akwil. ¹⁶ Poro yi ntaxk chicu' tzaj, nintzun taltz scyetz:

—Cho'n chibenku' wi'wtz, bantz quil chijalu' cyak'un yi e' yi na chitzan tan chijoyle'nu'. Cyewe' quibu' wi'wtz tetz ox k'ej, jalen cu'n yil chipakxij

† **2:10** Ex 14:21. ‡ **2:10** Nm 21:21-35.

yi e' yi nche'l tan chijoyle'nu', kalena's tzun chicy'ajtu' chibe'u', stzun Rahab ban scyetz.

17 Cyaje'n tzun cyaloltz tetz Rahab:

—Ntyo̥xtu'. Nkaje'n ketz, poro kelepon cu'n te kayol yi ja wi't cyaj kasukil teru'. **18** I bin jalú', tbit tzaju' kayole'j: Yil ku'l tzaj tan oyintzi' tzone'j, ba'n c'alquenu' yi jun akwile'j, yi cyak yubil, te yi wentanu'il yi ca'lú' kale kelpone't. Nin ba'n chimol quibu' xe ca'lú', scyuch' yi e' taj xtxu'u', tu yi e' stzicyu' nin yi e' xonl yi taju'. **19** Alchok scyetz yil tz'el solte'j yi ca'lú', squimok, nin qui'c ketz kapaj te'j kol quim, ma na i' ajpaj te'j. Poro ko at jun sketz ketz yil tz'oc tan chibiyle'n yi e' yi ate' xe ca'lú', o' tzun ajpajtz sbne'. **20** Poro ncha'tz kol talu' katziblal, qui't kaban tane'n yi nkasuk teru', che'ch yi e' xk'ukwila'tz bantz tetz Rahab.

21 —Ba'n, chij Rahab.

Nintzun e' jatx quibtz. Yi chicwe'n tzaj, nintzun oc c'alol Rahab yi jun akwila'tz te yi wentanu'il yi ca'lí'.

22 Inti yi e' xk'ukwila'tz cho'n chibene'ntz wi'wtz, nin cho'n cya'te'n tetz ox k'ej tan ew ib xo'l tze'. Ma yi e' sanlar yi na chitzan tan chijoyle'n nin e' pakxij junt tir tnum na cya'l e' jale't. **23** Ma yi ticy'e'n yi ox k'eja'tz, nintzun e' cu' tzaj wi'wtz, nin e' cy'ajt chibe' tan quicy'e'n wi a'. Kalena's tzun cyopone'ntz te Josué.

Yi cyopone'n, nin baj chitxolil tetz Josué cyakil yi e'chk takle'n yi mbajij scye'j. **24** Itzun cyaltz:

—Ja wi't tak' Kataj cyakil yi e'chk ama'l sketz, na ja kil yi wi'nin na chixob yi e' wunak sketz.

3

Yi quicy'e'n yi e' xonl Israel wi a' Jordán

¹ Itzun bantz le junt eklok, chin jalchan cunin tzun e' baj c'ase'n Josué scyuch' cyakil yi e' xonl Israel. Nintzun e' icy'tz swutz yi ama'l Sitim. Cho'n tzun cyopone'ntz stzi' a' Jordán, kale e' cyaj cyent tetz ox k'ej.

² Ej nin yi ticy'e'n yi ox k'eja'tz, nintzun e' ben yi chibajxom tan talche'n yi ca'wle'j scyetz:

³ "Yil quilninu' yil tz'icy' yi caña' kale atit yi quiwel yol Kataj yi kaRyosil, ba'n chixomninu' wutz coc. Na tz'icy'pon chicy'al yi e' pale' yi e' xonl Leví.

⁴ "Tajwe'n chixomninu' wutz coc yi caña'a'tz na qui cyajske'nu' yi be' kalel kicy'e't. Poro qui'c rmeril tan cyocomponu' mero wutz coc yi caña'. Ma na tajwe'n tan cyaje'n cyen jun kilómetro* ḫchixo'lu' tu yi caña'a'tz."

⁵ Ncha'tz tal Josué yi xtxolbile'j scyetz yi e' tanum: "Chixanse' quibu', na ek, ḫchaje' Kataj jun chin milawr skawutz."

⁶ Ncha'tz tal i' scyetz yi e' pale': "Chipalninu' yi caña', nin ba'n chicy'u' wi a'. Chibajxoku' ḫchiwutz yi e' mas katanum," stzun Josué.

Ya'tz nintzun cyulejtz, nin ben chipalol yi caña'. Nin e' bajx cu'ntz ḫchiwutz yi e' mas xonl Israel.

⁷ Tlol tzun Kataj tetz Josué: "I bin jalu' Josué, sbne' opon tunintz sjalok mas ak'ej wa'n ḫchiwutz yi atanum. Nin tz'elepon chitxum tetz yi xomchin tzawe'j, chi banakin te Moisés." ⁸ Ncha'tz, ba'n

* **3:4** "Jun kilómetro" i'tz yi tkaniyi parque central jalen kale atit yi campament tetz peloti'n skuch'.

ÿcawunin scyetz yi e' pale' yi palol tetz yi caÿa'. Alaj scyetz yil chopon tzi a' Jordán, tajwe'n tan chixcyewe'n cu'n xe a'," stzun Kataj bantz tetz Josué.

⁹ Bene'n tzun tlol Josué scyetz yi e' tanum: "Chisajku' tan tbite'n yi yol Kataj yi kaRyosil yi swale' scyeru'. ¹⁰ Yil chibenu' ÿchiwutzu', tz'elepon chitxumu' tetz yi bajxij yi kaRyosil skawutz, yi kaRyosil yi itz' nin tetz. Na tz'ocopon i' tan chilaje'n len cyakil yi e' aj Canaán swutzak chi'ama'l, yi e' hitita, scyuch' yi e' heveo, scyuch' yi e' fer-ezeo, scyuch' yi e' gergeseo, scyuch' yi e' amorroeo, scyuch' yi e' jebuseo. ¹¹ Tz'elepon chitxumu' tetz yi xomij Kataj yi kaRyosil ske'j, yil quilu' yil bajxij yi caÿa' skawutz yi jun caÿa'a'tz kale atit yi quiwel yi yol i'. Yi jun Kataj a'tz i' taw cyakil ama'l bene'n tzi'n wi munt.

¹² "Ma jalu', tajwe'n chisicy'e'nu' coblaj yaj ÿchixo'lu'. Jun te jujun k'u'j xonl Israel. ¹³ Na yil copon yi quikan yi e' pale' yi cy'anl tetz yi caÿa'a'tz xe a', copon jatxol tib yi a' ÿchuc. Nin stanek yi a' yi na elu'l, nin smole' tib," stzun Josué bantz.

¹⁴ Icy'e'n tzaj nintzun e' ban yi e' xonl Israel swutz yi ama'l kale ate't. Nin e' bajx cu'n yi e' pale' yi palol tetz yi caÿa'. ¹⁵ Yi cyule'n stzi' a' Jordán, nintzun e' bajx cu'n yi e' pale' yi q'uil tetz yi caÿa' xe a'. (Te yi tiempa'tz nim te'j yi a' na i'tz k'alaj.) ¹⁶ Yi chicwe'n pone'n xe a' nintzun cu' cabsal tib yi a' yi na elu'l. Tircu'n cwe'n makol tib jalén le tnum Adán, yi at naka'jil yi ama'l Saretán. Ma yi a' yi sken wi't el, cho'n stzaje'n pon le yi mar yi chin c'a' nin tan atz'um nka yi Mar Muerto. Ya'stzun bantz yi cwe'n jatxol tib yi a' Jordán, nin yi quicy'e'n tzaj

yi e' xonl Israel. Cho'n tzun quicy'e'n tzaj swutz yi tnum Jericó.

¹⁷ Ma yi e' pale' yi q'uil tetz yi caña' cho'n e' cwe'n txiclok nicy'al yi tkambe'n a' yi nsken skej. Cho'n e' cyaje'n cyentz, jalen cu'n quicy'e'n tzaj cyakil yi e' xonl Israel jalajicy' tzaj. Skejenle'n tzun yi ama'l kale e' icy' tzit yi xonl Israel.

4

Yi je'n tzaj yi coblaj c'ub le xo'mbil a'

¹ Itzun bantz, yi chibaje'nicy' tzaj cyakil yi e' xonl Israel wi a' Jordán. Nintzun tal Katajtz tetz Josué: ² "Txa'we'e'n coblaj yaj. Txa'e'n jun te jujun k'u'j xonl Israel. ³ Nin alaj scyetz tan chibene'n tan je'se'n tzaj jun c'ub te jujun le xo'mbil a'. Nin cho'n lje' tzaj cya'n kale txiclc'e't yi e' pale' yi palol tetz yi caña'. Nin cy'ajwoknin, kale cxcyaj cyentwok jalu', nin banwok jun mucy te'j," stzun Kataj bantz tetz Josué.

⁴ Inin tzun tulej Josué-tz quib yi a'lchij tetz. Chije'n tzun xtxa'ol coblaj yaj, jun te jujun k'u'j xonl Israel. ⁵ Nin ben tloltz scyetz: "Quibene'nkwok nicy'al yi xo'mbil a' kale txiclc'e't yi e' pale' tu yi caña', kale atit yi ca'wl Kataj. Nin palwok tzaj jujun c'ub te jujun. Xomok cyen tu' tajjal te coblaj k'u'j o' yi o' xonl kamam Israel. ⁶ Yi coblaj c'uba'tz xconk sketz tan banle'n jun mucy tetz jun techl* sbne' opon tunintz. Nin tzantzaj yil chijak yi e' kanitxa' yi mbi na elepont yi jun mucyca'tz, ⁷ ba'n tzun kaltz scyetz: 'Yi muyque'j na ñchaj yi ñe'n ban yi kicy'e'n tzaj wi

* ^{4:6} Dt 27:2.

a' Jordán. Bajx ticy'e'n tzaj yi caña'. Ma ticy'e'n tzaj, nintzun cu' jatxol tib yi a'. Ya'stzun xac yi coblaj c'uba'tz tan tule'n tx'akx tkac'u'l yi xe'n cunin ban yi kicy'e'n tzaj wi a' Jordán,' ko'ch sbne'," stzun Josué bantz scyetz.

⁸ I nintzun cyuleja'tz, quib yi tal Josué scyetz. Nintzun je' tzaj chicy'al coblaj c'ub le xo'mbil a'. Jujun c'ub te jujun k'u'j xonl Israel. Nintzun ben quicy'altz kale atit chicampament. Nin cu' chiwekoltz, chi tal Kataj tetz Josué. ⁹ Poro te yi ntaxk chicy' tzi a' Jordán, nintzun oc Josué tan wekle'n junt muyc tan coblajt c'ub, le xo'mbil a' kale e' xcye' cu'nt yi e' pale' tu yi caña'. Nin iñnin wekije't yi c'uba'tz jalu'.

¹⁰ Ma yi e' pale'a'tz yi q'uil tetz yi caña', e' cyaj cyentz le xo'mbil a', jalen yi quicy'e'n tzaj yi e' mas xonl Israel, quib yi talnak Kataj tetz Josué. Bnix cyakil cyak'un quib yi tal Moisés tetz Josué. Ej nin lajke'l nin quicy'e'n tzajtz. ¹¹ Yi chibaje'nicy' tzaj, kalena's tzun quicy'e'n tzaj yi e' pale' tu yi caña'. Nintzun e' cu'-t bajxok x̄chiwutz yi e' xonl Israel. ¹² Ncha'tz yi e' xonl Rubén, scyuch' yi e' xonl Gad, nin yi junt k'u'j xonl Manasés, e' bajx cu'ntz tan quich'eye'n yi e' mas chixonl, chi yi talnak Moisés scyetz. Ej nin cy'a'n len chima'cl cya'n tetz oyintzi' yi chibene'n tan quich'eye'n yi chixonl. ¹³ At lo' ca'wunak mil chixone'n yi e'a'tz yi list quitane'n tan oyintzi', nin cho'n bajxche' swutz yi caña' tetz Kataj. Cho'n tzun cyopone'ntz wi x̄k'ajlaj naka'jil Jericó. ¹⁴ Te yi tiempa'tz, jale'n nintzun ban mas k'ej Josué x̄chiwutz yi xonl Israel tan Kataj. Cyek x̄chi' Josué, chi e' ban tan teke'n x̄chi' Moisés yi itz'

tzaj i'.

¹⁵ Ma yi quicy'e'n tzaj cyakil yi e' xonl Israel jalajicy' tzaj yi a' Jordán, nintzun tal Kataj tetz Josué: ¹⁶ "Alaj scyetz yi e' pale' tan chije'n tzaj tkambil a' tu yi caña' tetz yi trat."

¹⁷ Cawune'nin tzun Josué scyetz yi e' pale'a'tz tan chije'n tzaj. ¹⁸ Itzun bantz, yi chije'n tzaj yi e' pale', nintzun xe'tij junt tir yi a'tan xo'n le xo'mbil.

¹⁹ Le lajuj tajlal yi bajx xaw[†] tetz yi yob, ya'stzun yi quicy'e'n yi e' xonl Israel wi a' Jordán. Cho'n tzun bnixe'n chicampament le ama'l Gilgal yi at swutze'l tzaj Jericó. ²⁰ Nin cho'n je'n wekol Josué yi coblaj c'uba'tz yi saj quicy'al le xo'mbil a' Jordán.

²¹ Yi wi't bnixe'n, nintzun tal scyetz cyakil yi e' tanum: "Yil chijak yi kanitxa' tzantzaj yi mbi na elepont yi cobox c'ube'j, ²² ba'n tzun kal scyetz yi ñe'n cu'n ban yi kicy'e'n tzaj wi a' Jordán. ²³ Nin ba'n katxol scyetz yi ñe'n cu'n makxe'n yi tzanla' tan Kataj yi kicy'e'n tzaj, chi banak i' scye'j kamam kate' yi quicy'e'n tzaj wi Cyak Mar. ²⁴ Nin tan yi xtxolbila'se'j, tz'elpon chitxum cyakil yi e' wunak yi ate' bene'n tzi'n wi munt te yi ñchamil yi ketz Kataj. Tajwe'n bin tan kak'ol k'ej i' sbne' opon tun-intz," stzun Josué bantz scyetz cyakil yi e' tanum.

5

Yi cya'te'n yi e' xonl Israel Gilgal

¹ Itzun bantz, yi quibital yi e' wi'tz cyajcawil yi e' amorro yo ate' jalajicy' tzaj yi a' Jordán, nintzun e' xobtz. Ncha'tz e' ban yi e' wi'tz cyajcawil yi e'

† **4:19** Yi bajx xaw le yob ñchixo'l yi e' xonl Israel ni'cu'n tu xaw marzo tu abril skaxo'l ketz.

aj Canaán yi najlche' naka'jil yi mar Mediterráneo. Na nin quibit, yi ñe'n cunin ban Kataj tan cabse'n cu'n yi a' Jordán, yi quicy'e'n tzaj yi e' xonl Israel tibaj. Qui'ct nintzun oc cyajaltz tan makle'n chiwutz na wi'nin chixobe'n scyetz.

² Ej, ite'n nin tiempa'tz yi tlol Kataj tetz Josué: "Banaj cobox c'ub yi chin cchilu' nin tz'an wi'. Nin banwe' circuncidar junt tir yi e' xonl Israel yi qui banij che' circuncidar."

³ Inin tzun tulej Josué-tz. Toque'n tzun i'-tz tan banle'n cobox c'uba'tz. Nintzun octz tan chibanle'n circuncidar* yi e' yaj wi ju'wtz Aralot. ⁴ Oc Josué tan chibanle'n circuncidar, na cyakil yi e' yaj yi nsken tz'ak chiyob yi cycle'n tzaj Egipto, nsken chiquim le ama'l tz'inunin tu'. ⁵ Na cyakil yi e'a'tz yi e' el tzaj Egipto banijche' circuncidar, poro nsken chiquim. Ma yi e' yi e' itz'ij te yi ca'wunak yob, yi e'a'tz yi nchixon le ama'l tz'inunin tu', qui banijche' circuncidar. ⁶ E' xon ca'wunak yob le ama'la'tz tz'inunin tu' tan paj yi quinin chiban tane'n yi tajbil Ryos. Nin cho'n e' quime'n cyakil yi e' yi nsken tz'ak chiyob yi cycle'n tzaj Egipto. Ya'stzun ntulej Ryos tan qui quiol wutz yi balaj ama'l[†] yi suk i' scyetz chimam chite'. ⁷ Ma yi chicy'ajl yi e'a'tz, ya'stzun yi oc Josué tan chibanle'n circuncidar. Na cho'n quitz'e'n cyera'tz tbe'. Nin ya'stzun chixel yi e' yi banijche' circuncidar yi nsken chiquim.[‡] ⁸ Yi chibaje'n circuncidar

* ^{5:3} "Circuncisión", si'leju' nota tetz Gn 17:10-14; Ex 4:25; Ro 2:28; 1Co 7:19; Gl 5:6; Fil 3:3; Col 2:11. † ^{5:6} Le castiy na tal "donde la leche y la miel corren como el agua". Yi na elepont cobox yola'tz i'tz yi "chin balaj nin yi ama'l". ‡ ^{5:7} Gn 17:8-14.

chicyakil yi yaja'tz. Ta'ste'nin e' cyaje't cyentz jalen cu'n yi tule'n yos scyuch'. ⁹ Tlol tzun junt tir Kataj tetz Josué: "Te yi jun xtxolbile'j yi mmaban, qui't tz'el itx'ix ñchiwutz yi e' aj Egipto." Cha'stzun te toque'n quen bi' yi jun ama'la'tz tetz Gilgal.[§] Ite'n nin bi'a'tz yi ama'l jalú'.

¹⁰ Cho'n tzun cwe'n chicampament tetz cobox k'ej, yi e' xonl Israela'tz le ama'l Gilgal yi at ñk'ajlaj cwent Jericó. Itzun yi cwe'n k'ej te yi cyajlaj tajlal yi xawa'tz, nintzun e' ban tane'n yi Pasc.* ¹¹ Baj pam cya'n yi qui'c xtx'amil tu ixi'n triw yi woyi'n. Ma le junt eklok, baj wutz yi cojbil yi at Canaán cya'n. ¹² Jetza'tz tzun qui't baj yi maná† cya'n. Na i yi wutz yi cojbil yi at Canaán, ya'stzun baj cya'n.

¹³ Itzun bantz, te yi at Josué naka'jil Jericó, nintzun ñchaj tib jun yaj yi aj oyintzinl swutz i', yi cy'a'n jun spar ta'n le k'ab. Bene'n tzun ñkansal tib Josué nin ben jakol tetz:

—¿Ilu' pe' kacontr, nka cho'n xomij wi'u' ske'j?

¹⁴—Cya'l xomije't wetz inwi' te'j. Na yi in wetz in yi wi'tz cyajcawil yi e' sanlar cwent Rynos, stzun yi juna'tz ban.

Cwe'n tzun joklok Josué-tz jalen cu'n yi cwe'n pone'n yi wutz wuxtx'otx'. Nintzun ben jakoltz tetz yi jun Sanlara'tz:

—¿Mbi'tz tajwe'n tan imbnol ta', na in ñchakumu'?
¿Mbi nsaj tlol Wajcaw teru'?

¹⁵—Ma jalu' Josué, cy'ajwe' len yi axajab, na yi ama'l kale txicl quiëxe't, chin xan nin, stzun yi jun wi'tz Ajcawa'tz bantz tetz Josué.

§ **5:9** “Gilgal” na elepont “kuxle'n solte'j”. * **5:10** Ex 12:1-13.

† **5:12** Ex 16:35.

Inin tzun tulej Josuéja'tz, quib yi a'lchij tetz.

6

Yi cwe'n woc' yi tnum Jericó

¹ Ej itzun yi tnum Jericó, nin jopxij cyakil yi e'chk sawanil, tan yi xo'w yi e' ban yi e' wunak scyetz yi e' xonl Israel. Cya'l nintzun jun ak'lij ama'l tetz tan toque'n nka tan tele'n tul yi jun tnuma'tz. ² Itzun tal Kataj Ryos tetz Josué: “Bit tzaj Josué. Ja bixe' wa'n, yi cxcyekwok scye'j yi e' aj Jericó, tuml yi chireyil, scyuch' cyakil yi e' sanlar. ³ Poro je yi tajwe'n tan ibnolwoke'j: Tajwe'n tan chixone'n yi e' isanlar solte'j yi tnum Jericó, jun tir le jun k'ej, tetz kak k'ej. ⁴ Ba'n chibajxij juk pale' swutz yi caña', nin ba'n chicy'ajnin juk curnet yi banij tan tuc' cne'r. Ma le juki'n k'ej, tajwe'n tan chixo'mbel juk tir solte'j yi tnum. Nin ba'n choc yi e' pale' tan tocse'n yi e'chk curneta'tz. ⁵ Yil tzibitwok yil chitx'ixpuj kulil yi curnet, tajwe'n tan iħch'ine'n icyakil cu'n. Nin junit tz'an iwi'. Ej, nin tan yi ttxolbila'tz, copon woc' yi tapijil yi tnum. Sbejnjin tzun cxo'cwoktz tul yi tnum tan chibiyle'n cu'n cyakil yi e' yi ate'-tz,” stzun Ryos bantz tetz Josué.

⁶ Toque'n tzun Josué tan chimolche'n yi e' pale', i tzun taltz scyetz: “Chicy'ajninu' yi caña' kale atite't yi ca'wl Kataj. Nin ba'n chibajxij juk pale' swutz yi caña', yi cy'a'n jujun curnet cya'n yi banij tan tuc' cne'r, swutz yi caña'a'tz.” ⁷ Nintzun cawun nin scyetz cyakil yi e' wunak tan chixone'n solte'j yi tnum. Ma yi e' sanlar, tajwe'n tan chibajxe'n swutz yi caña'.

⁸ Inin tzun cyuleja'tz chi tal Josué scyetz. E' bajxe'n cu'n tzun yi juk pale'a'tz, yi na chitzan tan tocse'n yi e'chk curnet swutz yi caña' tetz Kataj. ⁹ Nin ḥchiwutz yi e' pale'a'tz, bajxche' yi e' sanlar yi cy'a'n len chima'cl cya'n tetz oyintzi'. Nin at jun k'u'j yi cy'a'n chima'cl cya'n yi cho'n xomche' nin wutz coc yi caña'. Inti yi juk pale', qui na chitane' tan tocse'n yi e'chk curneta'tz. ¹⁰ Nsken tzun tal Josué yi xtxolbile'j scyetz cyakil yi e' wunak: "Yi e' cyeru', quil chi᷑ch'inu', nin quil chijilonu'. Jalen cu'n yil wal scyeru', ba'n tzun chi᷑ch'inu' tetz cu'n chiwaloru'."

¹¹ Inin tzun tulej Josué-tz, quib yi tal Ryos. Na nin e' ben tan tak'le'n jun welt solte'j yi tnum Jericó. Nin ben quicy'al yi caña'. Te yi cyak'ol yi jun welta'tz, ta'ste'nin e' pakxe't kale na chiwite't. Nin cho'n ticy'e'n ak'baltz cya'n. ¹²⁻¹³ Ma le junt eklok, jalchan cu'n tzun chic'ase'ntz. Nintzun ben chicy'al yi e' pale' yi caña' tan tak'le'n junt welt solte'j yi tnum. Ncha'tz e' ban yi juk pale' yi cy'a'n e'chk curnet cya'n. Nintzun e' bajx cu'ntz swutz yi caña'a'tz. Ncha'tz at sanlar yi bajxche', nin at sanlar yi xomche' nin wutz coc yi caña'. Inti yi e' pale', qui na chitane' tan tocse'n yi e'chk curneta'tz. ¹⁴ Ite'n nin e' bantz te yi ca'p k'ej, chi e' ban te yi bajx k'ej, nin e' pakxijt kale ate't. Ya'tz e' bantz tetz kak k'ej.

¹⁵ Ma le juki'n k'ej jalchan cunin tzun e' c'ase'ntz. Nintzun e' bentz tan xo'n solte'j yi tnum. Poro te yi juki'n k'eja'tz juk tir e' bantz tan xo'n solte'j yi tnum. ¹⁶ Itzun te yi toque'n yi curnet le juki'n tir, nintzun cawun nin Josué scyetz cyakil yi e' sanlar: "Chi᷑ch'inku', na ja wi't tak' Kataj yi tnume'j sketz.

17 Nin ja cawun yi tajwe'n tan cwe'n kaxitul cyakil yi mbi cu'n at tnum. Nin qui'c jun takle'n nink clax quen ka'n, na ya'stzun yol Kataj swetz.* Ntin cu'n Rahab yi wi'tz bnol tetz sclaxok, scyuch' cyakil yi e' yi ate' xe yi tetz ca'l, na ja oc i' tan cyewe'n yi cob xk'ukwil yi ja chu'lak tan tilwe'n yi tnume'.
18 Chiq'uicy'lej bin quibu' te yi e'chk takle'n yi at tnum na cy'a'n ilc'ol ta'n. Quil chimacu', nin qui'c cuj tan bene'n chicy'alu' jun takle'n. Na qui na kaj tz'opon jun e'chk takle'n skaxo'l yi at ilc'ol te'. Kol katz'ame'n, tz'ul kacaws tan Ryos, nin tz'ul sotzaj c'u'lal skawutz kacyakil cu'n. **19** Poro cyakil yi oro, tu sakal, tu brons nin yi e'chk takle'n yi ch'ich' cu'n, ba'n chicy'aj tzaju' tan kak'ol tetz Kataj. Tajwe'n tz'opon cyanu' le ama'l kale na molxe't yi pwok yi na xcon xe ca'l Kataj," stzun Josué bantz scyetz cyakil yi e' xonl Israel.

20 Yi toque'n yi e'chk curnet, ja chiëch'in cyakil yi e' xonl Israel tetz cu'n chiwalor. Cwe'n tzun woc' yi tapij yi at solte'j yi tnum Jericó. Ma yi cwe'n woc',† sbejnin cyoque'n len yi e' xonl Israel le tnum. **21** Tircunin tzun chiquime'n yi e' aj Jericó tan spar. Yi e' yaj, yi e' xna'n, yi e' wutzile'n tijl c'u'lal, nin yi e' xicy, tircu'n chiquime'n. Ncha'tz ban cyakil yi cyawun, yi chiwacë, yi chicneru', tu chiburu'. Tircu'n chiquime'n.

22 Ma Josué, nin ben tlol scyetz yi cob xk'ukwil yi e' ulak tan tilwe'n yi tnum. "Or quibene'nk tan telse'n tzaj yi xna'n yi wi'tz bnol tetz, scyuch' yi e' mas xonl i', chi mmisukwok tetz," stzun Josué bantz scyetz. **23** Chibene'n tzuntz tan cyelsene'l

* **6:17** Dt 13:15-16; 20:16-18. † **6:20** Heb 11:30.

tzaj. El tzaj Rahab cya'n tu yi taj xtxu', tu yi e' titz'un, scyuch' cyakil yi e' mas xonl yi ate' xe tetz ca'l. Cho'n tzun cyopone'n cya'n tul jun ama'l, naka'jil kale ate't yi e' mas xonl Israel. ²⁴ Toque'n tzun k'a'kl cyakil yi tnum cya'n. Tircu'n yi at tul yi tnuma'tz ja tz'e'. Ntin cu'n yi oro, tu e'chk ma'cl yi banij tan brons, tu ch'ich', qui tz'e' cya'n. Ma na saj quicy'al kale colije't cyakil yi e'chk takle'n yi na xcon tetz Kataj. ²⁵ Ma tetz Rahab tu yi e' taj, scyuch' yi e' mas xonl i', e' clax tan Josué. E' clax tantu' yi tewal[‡] Rahab yi cob xk'ukwil yi ḥcha'ke'n tan xk'uke'n yi tnum Jericó. Cha'stzun te at xonl Rahab skaxo'l yi o' xonl Israel jalú'.

²⁶ Itzun bantz, bixe' jun xtxolbil tan Josué: "Al-chok scyetz yil tz'oc tan xtxicbaje'n yi tnume'j, stz'ak'lok caws tan Ryos, na squimok yi bajx cy'ajl, yi yaj yil tz'oc tan cu'se'n xe' yi tnume'j, nin squimok yi ḥch'i'p, yil tz'oc tan tocse'n e'chk sawanil,"[§] stzun Josué bantz.

²⁷ Tan cyakil yi mbajij te yi tnum Jericó, ja la-jluchax yi xomij Kataj te Josué. Nin ben lo'on yi stziblal i' bene'n tzi'n Canaán.

7

Yijuchul Acán til

¹ Itzun bantz, e' juch yi e' xonl Israel quil swutz Ryos, tan paj yi at jun scyeri yi jun k'u'j xonl Judá, nin saj tcy'al cobox takle'n le tnum Jericó yi qui'c cuj tan cyetzal. Na sken a'lchij scyetz yi tajwe'n tan tele'n cu'n tircu'n swutz. Tan yi cobox takle'na'tz yi saj tcy'al, tircu'n tzun xonl Israel jal quil swutz

[‡] **6:25** Heb 11:31. [§] **6:26** 1R 16:34.

Ryos. Cha'stzun te je'n lajp wi' i' scye'j. Yi juna'tz yi njuch til, i'tz Acán, yi cy'ajl Carmi, nin yi taj Carmi i'tz Zabdi, ma taj Zabdi i'tz Zera, yi e'a'tz e' cu'n xonl Judá.

² Itzun yi tele'n cobox k'ej, nintzun e' ben ñchakol Josué cobox xk'ukwil tan xk'uke'n yi tnum Hay yi at swutz len yi tnum Betel, naka'jil Bet-avén. Chibene'n tzuntz tan tilwe'n yi ama'l, chi tal Josué scyetz. ³ Yi chipakxe'nt nintzun cyaltz tetz Josué: “Qui'c tajwe'n tan chije'n pone'n cyakil yi e' sanlar tan oyintzi' scye'j yi e' aj Hay, ma na tzicu'n tan cob nka ox mil sanlar, na qui'c mas chixone'n yi aj Hay,” che'ch tetz Josué.

⁴ I nintzun tulej Josué'a'tz. Ox ntzi' mil sanlar e' ben ta'n tan oyintzi'. Poro quinin e' xcy'e', na tircu'n yi ox mila'tz e' el ojk ñchiwutz yi e' aj Hay. ⁵ E' xcy'e' yi e' aj Haya'tz tan chiquimse'n e'chk junak waklaj lo' xonl Israel. Nin e' xominin tan chibile'n yi e' mas jalen wutz cu'nak Sebarim. Cha'stzun te wi'nin chixobe'n yi e' xonl Israel scyetz yi e' aj Hay. Qui'tnin tzun chinimsaj chic'u'l tan oyintzi' scye'j.

⁶ Yi quibital Josué scyuch' yi e' wi' banl wi' yi cycle'n ojk ñchiwutz yi e' chicontr, nintzun e' oc tan katzle'n yi be'ch cyetz, nin e' oc tan ñchitle'n puklaj xo'l chiwi' tan ñchajle'n yi wi'nin na chibisun. Chicwe'n tzun joklok swutz yi caña' tetz Kataj, jalen bene'n k'ej.

⁷ Itzun tal Josué tetz Kataj Ryos:

—Ta', ¿mbi xac mbanu' yi xtxolbile'j ske'j? Ba'n tcu'n qui'k nku'l tanu' tzone'j. Ko ya'tz kaxac nku'l tanu' tan kaquime'n ñchik'ab yi e' amorroeo. Ba'n tcu'n cho'nk nkacyaj cyen jalaj cy'en Jordán.

8 Lastum ta', ¿mbil wal jalu'? na cyakil yi e' kasanlar ja che'l ojk ñchiwutz yi kacontr.

9 "Ej, nin yil quibit yi e' aj Canaán scyuch' yi e' mas kacontr yi mbi mbajij, chu'l tan kabiyle'n, nin skasotzok junawes cya'n. Nin ko ya'tz ñchibne' ske'j ¿xe'n lajluchax yi teru' k'ej? stzun Josué tetz Kataj.

10 Nintzun saj tlol Ryos tetz Josué:

—¡Josué! txiclije'n. ¿Mbi xac joklquiñ wuxtx'otx'?

11 Na yi jun xtxolbila'tz ja bajij, tan paj yi ja chijuch yi e' atanum yi quil. Ja chipaj inca'wl, na ja saj cyalk'al cobox takle'n yi ja klo' tz'e' cya'n.* E' la'j. Wech na bita'nt cya'n yi at xtxintxal talk'e'n yi e'chk takle'na'tz, ma na ja saj cyalk'al, nin ja cyew xo'l be'ch cyetz. **12** Cha'stzun te qui'c rmeril tan ixcyewe'n scye'j yi e' icantr. Ej nin ilenin cxelepon ojk ñchiwutz, na tajwe'n klo' tan iquime'n. Nin ko quil tz'el cu'n yi e'chk takle'na'tz swutz ita'n, tircu'n axwok cxelepon cu'n wa'n swutz. **13** Ma jalu' bin Josué. Txicleje'n, molwe' cu'n cyakil yi e' atanum, nin alaj scyetz yi tajwe'n tan chixansal quib, na tajwe'n chu'l tzinwutz ek jalchan. Ej, nin je swale' scyetze': In yi Ajyaw tzite'j, nin in iRyosil. Poro ja jal jun chin ilc'ol tzixo'l wok, na ja saj itcy'al e'chk takle'n yi ja klo' el cu'n swutz ita'n. Ej, nin ko quil tz'el cu'n yi e'chk takle'na'tz ita'n swutz, qui'ct rmeril tan ixcyewe'n scye'j icantr. **14** Ma jalu', na waj yil chu'l cyakil atanum tzinwutz ek jalchan. Nin junale'n chichaj quib yi coblaj k'u'j atanuma'tz tzinwutz, na tzinchaje' jun k'u'j ñchixo'l yi coblaj k'u'ja'tz. Nin ñchixo'l yi jun

* **7:11** Dt 13:16; Jos 6:17-19.

k'u'ja'tz tzinchaje' junt k'u'j yi chixonl quib, nin ñchixo'l yi e'a'tz tzinchaje' jun najal.[†] Nin tul yi jun najala'tz tzinchaje' yi jun yaj yi aj paj. ¹⁵ Ma yil jal yi jun yaja'tz yi mmicy'an tzaj yi e'chk takle'na'tz yi ja klo' tz'e' stz'e'ok i' tuml yi najal, tuml cyakil yi me'bi'l. Na e' pajol ca'wl tzixo'l wok, na quinin nchiban tane'n yi inca'wl yi walnak, stzun Kataj bantz tetz Josué.

Yi ñchojo'nil yi til Acán

¹⁶ Itzun bantz, le junt eklok. Chin jalchan cunin tzun c'ase'n Josué. Nintzun ben mantartz tan i' tan chichakle'n yi e' tanum. Yi cyule'n, nintzun e' baj cu'n jatxol yi jujun k'u'j e'. Je'n tzun xtxa'ol Kataj yi jun k'u'j xonl Judá. ¹⁷ Chisaje'n tzun ñchakol Josué yi jun k'u'j xonl Judája'tz, nin ñchixo'l yi e'a'tz, nin je' xtxa'ol Kataj yi jun k'u'j e' tu Zera, nin ñchixo'l yi e'a'tz, nin je' xtxa'ol yi najal Zabdi. ¹⁸ Cyopone'n tzun cyakil najal Zabdi, nin ñchixo'l yi e'a'tz tx'amxij Acán, yi cy'ajl Carmi. Yi Carmi i' cy'ajl Zabdi, nin yi Zabdi, i' cy'ajl Zera. Cyakil yi e'a'tz, e' cu'n xonl Judá.

¹⁹ Nintzun ben tlol Josué tetz Acán:

—Ma jalu' yaj, alaj yi mero bintzi swetz. Quil tzajuë awib swutz Kataj, yi kaRyosil yi o' xonl Israel. Alaj swetz yi mbi ncu' anuc'ul. Nin quil tzawew tzinwutz, stzun Josué tetz Acán.

[†] **7:14** Yi coblaj cy'ajl k'ajtzun Jacow e'aj xetze'l tetz jun c'oloj cyetz chixonl yi na bi'aj “tribu” le castiy. Ej nin tul yi jujun tribu-a'tz at jun c'oloj wunak yi chixonl quib yi na chibi'aj “clan” le castiy. At wi'nin clan tul jujun tribu. Nin tulak e'chk clana'tz at wi'nin najal, “familias” le castiy. Yi jun najala'tz na jop yi yaj tu txkel scyuch' chinitxajil.

20 Tlol tzun Acán yi mero bintzi:

—Bintzi ta', ja injuch wil swutz Kataj yi kaRyosil.

Na je mmimbane'j: **21** Yi kopone'n Jericó, nin wil jun balaj xbu'k yi cho'n sajnak Babilonia, nintzun saj wucy'altz. Ncha'tz saj wucy'al cob cient pië sakal tu jun chin lepaj oro, at lo' jun liwr talal. Na nin el quen walma' te'j,[‡] cha'stzun te saje'n wucy'altz. Cho'n tzun cwe'n inmukul xe inmantial tan tewe'n, stzun Acán tetz Josué.

22 Chibene'n tzun ñchakol Josué cobox chakum tan tilwe'n le mantial Acán. Lajke'l nintzun e' bene'ntz tan tilwe'n. Nin cho'n nin jale'ntz cyak'un. Cho'n mukij yi balaj xbu'ka'tz nicy'al yi mantial, nin cho'n at cyen yi sakal tu yi oro tzak' yi balaj xbu'ka'tz. **23** Yi je'n tzaj quicy'al yi e'chk takle'na'tz yi ewa'n xe yi mantial, nintzun saj chicy'al swutz Josué nin ñchiwutz yi e' mas xonl Israel. Nin ben chicy'al swutz Kataj Ryos.

24 Cawune'nin tzun Josué scyetz cyakil yi xonl Israel tan chibene'n tan stz'amle'n Acán, nin ben chicy'altz tuml yi sakal, tu yi mant tu yi jun pië oro. Ncha'tz e' tx'amxij yi e' cy'ajl, scyuch' yi e' me'l, scyuch' cyakil yi e' tawun, yi e' wacñ, ñchej, cneru', tu cyakil yi tetz mantial kale najlche't. Nintzun ben quicy'altz le tal joco'j yi na bi'aj Acor[§]

25 Yi cyopone'n Acor, nintzun ben tlol Josué-tz tetz Acán:

—Yaj, ¿nxac mawak' bis sketz? Ma jalu', stk'e' Kataj yi acaws, stzun Josué tetz.

Cyoque'n tzun cyakil yi e' xonl Israel tan chibiyle'n cu'n Acán tan c'ub. Yi wi't chilo'one'n

[‡] **7:21** 1Ti 6:5-10. [§] **7:24** Yi bi'aj "Acor" na elepont "sotzaj c'u'lal".

nintzun e' octz tan stz'e'se'n yi chiwankil. ²⁶ Ej nin tibaj kale e' tz'e't nintzun je' tenu'n jun c'oloj c'ub. Iñnin atit yi c'uba'tz jalu'. Cha'stzun te toque'n yi bi' yi jun tal joco'ja'tz tetz Acor, yi na elepont: "Sotzaj c'u'lal". Nin yi ama'la'tz, ite'n nin bi'a'tz jalu'. Ej nin tan yi xtxolbila'tz, qui't nchi'ch mas c'u'l Ryos scye'j yi e' xonl Israel.

8

Yi chiquime'n yi e' aj Hay

¹ Itzun bantz, nintzun talt Kataj tetz Josué:

—Quil cxob, nin quil cxbisun. Cy'ajwe' nin cyakil yi e' sanlar tan oyintzi' scye'j yi e' aj Hay. Swak'e' ama'l tzitetz tan ixcyewe'n scye'j tuml chireyil, scyuch' cyakil yi e' wunak yi ate'-tz. Nin itetz sbne' cyakil yi chi'ama'l. ² Cho'n cu'n che' itulejwok chi itulejwok yi tnum Jericó. Ntin yi chime'bi'l tuml cyakil yi cyawun itetz sbne'. Ej nin ewun cu'n chocopon cobox k'u'j sanlar wutz coc yi tnum.

³ I nintzun tulej Josuéja'tz. Nin e' je' xtxa'ol junaklaj mil sanlar. Ej nin lak'bal tzun chiwekol quib, nintzun e' bentz tan oyintzi' scye'j yi e' aj Hay. ⁴ Yi ntaxk chiben, nintzun cawun Josué scye'j. Itzun taltz: "Bitwok tzaj, ewwok itib wutz coc yi tnum. Nin list cuntunin axwoktz yil tz'opon oril. ⁵ Ma yi o'ketz scyuch' yi e' mas sanlar, nkaben tan xuxi'n swutz yi tnum. Nin yil che'l tzaj nil tan kabiyle'n klo', kelpon ojk ñchiwutz, chi ban yi bajx tir. ⁶ Yil ke'l tzaj ojk ketz, ñchitxume' yi ja wi't ke'l ojk junt tir ñchiwutz. ⁷ Itzun yil chixom tzaj tan katz'amle'n ketz, ba'n tzun cxo'cwok quentz tnum tan chibiyle'n. Skaxcyek scye'j, na ja wi't tak' Kataj

yi kaRyosil yi jun tnuma'tz sketz. ⁸ Yil cxo'cwok tnum, ba'n tz'oc k'a'kl cyakil yi at, chi ntal Kataj sketz."

⁹ Chibene'n tzun yi e' sanlara'tz tan ew ib wutz coc yi tnum Hay tu Betel. Ma tetz Josué, nin cyaj cyentz te yi jun ak'bala'tz ḫchixo'l e' mas sanlar kale ate't nin. ¹⁰ Itzun le junt eklok, jalchan cunin c'ase'n Josué tan chimolche'n yi e' sanlar yi ate' cyen. Yi wi't chimolxe'n, nintzun bajx cu'n Josué scyuch' yi e' wi' banl wi' ḫchiwutz. Chibene'n tzuntz tan oyintzi' scye'j yi e' aj Hay. ¹¹ Cho'n tzun cyopone'ntz swutz yi tnum, nin e' cyaj cyentz tibaje'n mu'ḥ yi tnuma'tz. Jalt cuntu' jun tal joco'j cyaj cyentz ḫchixo'l tu yi tnum Hay. ¹² Nsken che' tew Josué e'chk o'lo' mil sanlar txo'l Betel tu Hay. ¹³ Na cob cuntu' e' el yi e' sanlar yi xomche' te Josué. At jun k'u'j yi cho'n cyewa'n quib swutz quen yi tnum. Ma yi junt k'u'j, cho'n ate' tibaje'n yi tnum. Itzun yi jun k'u'j kale xomije't Josué, yi ate' tibaje'n yi tnum, lak'bal tzun quicy'e'n junt wek. Cho'n tzun cyopone'ntz nicy'al yi tal joco'j yi at swutz yi tnum.

¹⁴ Itzun yi tilol yi rey cwent Hay yi nsken chopon yi e' xonl Israel tan oyintzi' scye'j, nintzun e' el tzajtz tan oyintzi' scye'j yi e' yi ate' tjoco'j. Quinin tz'icy' scyetz yi ko ate' mas sanlar cwent Israel cyewa'n quib swutz quen yi tnum.

¹⁵ Cyele'n tzun ojk cyetz Josué tane'n. Chicy'al tzun yi be' yi na ben le ama'l tz'inunin tu'. ¹⁶ Chicyakil cu'n yi e' sanlar cwent Hay e' xomnin tan chitz'amle'n Josué scyuch' yi e' mas sanlara'tz. Nin bene'nin e' bantz joylaj te yi tnum. ¹⁷ Nk'e'tz ntin yi sanlar cwent Hay e' xomnin tan

chitz'amle'n, ma na ncha'tz yi e' sanlar cwent Betel. Tircu'n e' bene'n. Cyaj quen tu' quilol yi cyetz chitnumil ḫchuc. ¹⁸ Bene'n tzun tlol Katajtz tetz Josué: "Banaj yi techl tan talche'n scyetz yi e' mas sanlar tan cyoque'n tnum Hay, na ja wi't wak' ama'l tan icambalwok," stzun Kataj bantz.

Toque'n tzun yi jun techla'tz tan Josué tan cyoque'n yi e' mas sanlar yi cyewa'n quib wutz coc yi tnum tan oyintzi'. ¹⁹ Cyele'n tzaj tzun yi e' sanlar yi cyewa'n quib swutz quen yi tnum. Nintzun e' octz tul yi tnum, nin oc k'a'kltz cya'n.

²⁰ Itzun yi quilol yi e' sanlar cwent Hay yi na tzan k'a'kl chitnumil nintzun e' el ojk, poro cya'l nin e' aj nint, na nin e' saj yi e' xonl Israel yi nsken che'l ojk tane'n tan chibiyle'n. ²¹ Ya'stzun bantz na yi bene'n quilol Josué yi na tzan k'a'kl yi tnum, nintzun e' pakxijtz tan chibiyle'n yi e' sanlar cwent Hay. ²² Ncha'tz e' bant yi e' yi ocsan k'a'kl yi tnum, nin e' sajt tan quich'eye'n yi e' mas sanlar cwent Israel. Tircu'n tzun chiquime'n yi e' aj Hay. Cya'l nin e' aj nint na nsken chicyaj chinicy'al. ²³ Ntin cu'n yi rey cwent Hay qui quim. Ma na ntin ttx'amxe'n cya'n, nin ben chicy'al swutz Josué.

²⁴ Te yi nsken chiquim chicyakil yi e' aj Hay yi e' xomnin tan chibiyle'n klo' yi e' xonl Israel tane'n, nintzun e' pakxijt yi e' xonl Israela'tz le tnum Hay tan chibiyle'n yi e' yi ate' cyentz. ²⁵ Te yi jun k'eja'tz e' quim coblaj mil yaj scyuch' cyakil xna'n cwent Hay. ²⁶ Na quinin e' tane' yi e' xonl Israel tan oyintzi', jalen cu'n yi chiquime'n tircu'n yi e' wunaka'tz. ²⁷ Ncha'tz cyetzaj yi e' xonl Israel tircu'n yi cyawun, tu yi chime'bi'l yi e' aj Hay. Na

ya'stzun ca'wl ak'lij tetz Josué tan Ryos. ²⁸ Kalena's tzun cawune'nin Josué-tz tan stz'e'se'n tircu'n yi tnum. Nin tircu'n cwe'n woc', chi tane'n jalu'. ²⁹ Ncha'tz cawunin Josué tan je'n ch'imba'n yi rey cwent Hay jak' tze'. Cho'n tzun quime'ntz. Baj k'ejtz tan yi wankil jak' tze'. Jalen cwe'n k'ej cwe'n tzajtz cya'n. Nin cho'n mukxe'ntz tzi puertil yi tnum. Yi mukxe'n, nintzun je' tenu'n nicy' c'ub tibaj. Nin iñnin tenune't yi e'chk c'uba'tz jalu'.

Yi je'n si'lel Josué yi ley Moisés wiju'wtz Ebal

³⁰ Yi baje'n yi xtxolbila'se'j, nintzun ben Josué-tz tan banle'n jun patbil chitx'ixwatz tetz Kataj yi kaRyosil, tibaj yi ju'wtz yi na bi'aj Ebal. ³¹ Bnix cyakil, quib yi talnak Moisés, yi ñchakum Kataj. Ncha'tz bnix yi jun altara'tz, quib yi na tal yi liwr tetz yi ley Moisés, yi na tal: "Banaj jun patbil itx'ixwatz yi c'ub cu'n tz'an, nin quil se'lij* yi c'uba'tz," stzun Ryos banak cyen. Cyoque'n tzuntz tan pate'n chitx'ixwatz tibaj. Ncha'tz cyak' cyoy yi nxcon tan chibansal quib tu Kataj. ³² Ma tetz Josué, nintzun octz tan stz'ibe'n yi ley† Moisés te e'chk c'uba'tz yi xcon tan banle'n yi patbil chitx'ixwatz'a'tz. Ñchiwutz cu'n cyakil yi e' xonl Israel yi toque'n i' tan banle'n. ³³ Ma cyakil yi e' xonl Israel scyuch' yi e' yi nk'e'tz e' xonl Israel, e' oc txiclok xlajak yi caña' kale atit yi ca'wl Kataj. Ncha'tz ate' cyakil yi e' wi' banl wi' scyuch' yi e' mas bajxom, scyuch' yi e' pujul xtisya' yi ate' ñchixo'l. Cho'n tzun e' xcyewe'n cu'ntz ñchiwutz yi e' pale' yi q'uil tetz yi caña' tan tk'ol Kataj banl

* **8:31** Ex 20:25. † **8:32** Dt 27:2-8.

squibaj. At jun tx'akaj yi cho'n ate' xe wutz Gerizim, nin junt tx'akaj yi cho'n ate' xe wutz Ebal. Tircu'n na chixmayin tzaj te yi caña', chi alijt cyen tan Moisés.

³⁴ Toque'n tzun Josué tan si'le'n cyakil e'chk yol yi tz'iba'n le liwr tetz yi ley. Si'lej i' yi e'chk takle'n balaj yi suknak Kataj scyetz. Ncha'tz si'lej i' yi chicaws yi ko quil chixom te yi yol Ryos. ³⁵ Qui'c nin jun yol yi tz'iba'nt cyen tan Moisés yi qui'k si'lej Josué ḥchiwutz cyakil yi e' xonl Israel. Na ja si'lej i' yi jun liwra'tz ḥchiwutz cyakil yi e' xna'n, nin ḥchiwutz cyakil yi e' nitxa', nin ḥchiwutz cyakil yi e' yi nk'e'tz e' xonl Israel yi ate' ḥchixo'l.‡

9

Yi chixubse'n yi e' chibajxom yi e' xonl Israel

¹ Itzun bantz, yi quibital cyakil yi e' ajcaw yi ate' jalajicy' tzaj yi a' Jordán, yi mbi cu'n na chitzan yi xonl Israel tan banle'n. Nintzun e' mol quibtz scyuch' yi e' yi ate' je'n tzi'n, scyuch' yi e' yi ate' naka'jil yi mar Mediterráneo, scyuch' yi e' yi ate' nintz Líbano. Yi e'a'tz yi e' mol quib, i'tz yi cya-jcawil yi e' hitita, scyuch' yi e' amorreo, scyuch' e' xonl Canaán, scyuch' e' ferezeo, scyuch' yi e' heveo, nin scyuch' yi e' jebuseo. ² Junit tzun ban chitxumu'n tan oyintzi' te Josué scyuch' yi e' xonl Israel. ³ Poro i tzun yi e' heveo yi najlche' Gabaón, nin quibit yi mbi cu'n ban yi tnum Jericó tu yi tnum Hay cyak'un yi xonl Israel. ⁴ Cwe'n tzun chitxumul jun cyajtza'kl, nintzun e' bentz tan chisuble'n yi chibajxom yi xonl Israel.

‡ **8:35** Dt 11:29; 27:11-14.

Itzun yi chibene'n, nin ben quicy'al e'chk bi'ë sac tetz cu'lbil be'ch cyetz. Nin ben quicy'al e'chk bi'ë tz'u'm tetz cu'lbil quic'a'. Cyakil yi e'chk takle'n yi ben quicy'al, nternin katznakt, nin ocnakt cha'bil te'jak. ⁵ Ncha'tz ocnin e'chk be'ch cyetz yi katza'l. Nin ocnin yi e'chk chixajab yi nternin bi'ët. Ncha'tz ben quicy'al wotz' tetz chiwa' yi nternin ximt. Nintzun e' bentz. ⁶ Yi cyopone'n Gilgal, kale chimolone't quib Josué scyuch' yi e' mas xonl Israel, nintzun cyaltz scyetz.

—Yi o' ketz cho'n nkasaj joylaj. ¿Qui' polo' cyeru' nink kaban jun katrat scyuch'u'? che'ch tzun bantz scyetz Josué.

⁷ —¿Nk'e'tz pe' naka'j nchisaje'tu'? Na ko naka'j nchisaje'tu' qui'c rmeril tan bnixe'n jun katrat scyuch'u',* stzun Josué scyetz.

⁸ —Qui' ta', yi o' ketz, ja ku'l tan talche'n yi list ato't tan koque'n tetz chimosu'.

Bene'n tzun jakol junt tir Josué scyetz:

—¿Na' tzun scyetz e'u'? Nin cyale'u' yi bintzi yi ¿na' nchisite'tu'?

⁹ —Yi o' ketz cho'n nkasaj joylaj, nin ja ku'l tan koque'n tetz chichakumu'. Na ja kubit yi wi'nin ñchamil yi cyeru' chiRyosilu'. Na wi'nin e'chk takle'n bnix ta'n tzone'j, nin le ama'l Egipto.

¹⁰ Ncha'tz ja kubit, yi ñxe'n cunin tulej i' yi cob rey cwent e' amorreo yi quimnake' jalaj cy'en yi a' Jordán, yi Sehón ajcaw cwent Hesbón, tu Og yi ajcaw cwent Basán, yi cho'n najlche' sajle'n le luwar yi na bi'aj Astarot.† ¹¹ Nin yi kubital cyakil yi xtxolbila'se'j, nintzun bixe' cyak'un yi e'

* **9:7** Ex 23:32; 34:12; Dt 7:2; 20:15-16. † **9:10** Nm 21:21-35.

kabajxom, scyuch' yi e' kawunakil tan kasaje'n scye'ju'. Je tzun cyal sketze'j: "Quibene'nk scye'j e' xonl Israel. Cy'ajwok nin iwa'. Nin alwok quen scyetz: 'O' chixconsbe'tzu'. Nin list kutane'n tan kabnol jun trat scyuch'u', che'ch bantz sketz." **12** Yi kele'n tzaj tan chijoyle'nu', inak cu'n bnixe'n tzaj yi kawa'. Ma jalu' nternin wotz't, nin nternin ximt. **13** Ncha'tz yi tz'u'm kale at cu'nt yi kuc'a', chin ac'aj nin yi kasaje'n. Ma jalu' nternin bi'xt. Ncha'tz yi e'chk be'ch ketz tu kaxajab. Nim cunin be' mbaj kaxo'mbel tan kule'n scyuch'u', che'ch tzun yi cobox yaja'tz bantz.

14 E' oc tzun yi e' yaja'tz tan suke'n mu'x waj‡ scyetz chibajxom yi e' xonl Israel, nin bajtz cyak'un. Poro quinin e' jak tetz Kataj yi ko ba'n yil baj yi waja'tz cya'n nka qui'. **15** Nintzun cuwij Josué tan bnixe'n jun chitrat scyuch' yi e'a'tz, tan qui cyoque'n tan chibiyle'n yi e' wunaka'tz. Nin cyakil yi e' wi'tz cyajcawil yi xonl Israel, e' suk ite'n nin yola'tz scyetz.

16 Poro yi tele'n ox k'ej, kalena's tzun quibital yi e' xonl Israel. Yi e' wunaka'tz yi e' ulak scye'j, e' te'n chiwisin, na cho'n najlche' chinaka'jil.

17 Chibene'n tzun yi xonl Israel tan chijoyle'n yi e' wunaka'tz. Jalen le toxi'n k'ej cyopone'n kale najlche't. Na e' aj Gabaón, aj Cafira, aj Beerot nin aj Quiriat-jearim. **18** Yi chijale'n yi e' wunaka'tz cya'n, quinin e' oc tan chibiyle'n, na nsken bixe' jun chitrat scyuch' yi qui'c rmeril tan cyoque'n tan

‡ **9:14** I'tz jun chicstumbr yi e' wunak sajle'n yi kol chiwan te jun wunak ja tzun cyamiwij quib, nin qui'c rmeril tan stzaje'n yi tzatzin paz, yi njal žchixo'l.

chibiyle'n. Na yi jun trata'tz cho'n bnixe'n swutz Kataj yi kaRyosil.

Tan yi xtxolbile'j nintzun xe'tij yol ḥchixo'l yi e' xonl Israel, yi ploj nchiban yi chibajxom. ¹⁹ Poro nintzun cyal yi e' bajxoma'tz scyetz yi e' mas xonl Israel:

—Bintzi lo' yi na cyalu', poro ja bnix katra scyuch'. Ej, nin swutz cunin Kataj yi kaRyosil yi nkasuk kayol scyetz. Ej nin yi kayol yi nkasuk scyetz i'tz, yi quil che' kabiy. Nin qui'c cuj tan kabnol mal scyetz. ²⁰ Quil che' kabiy tan qui kajuchul kil swutz Kataj yi kaRyosil. Na ja wi't kasuk kayol. Nin kol kapaj yi mbixe' kak'un, tz'ul kacaws tan Kataj, che'ch tzun bantz.

²¹ Ncha'tz e' cawun nin: “Qui'c cuj tan koque'n tan chibiyle'n yi e' wunaka'tz. Na ja chibixe' ka'n tetz kaswilum, nin tetz katz'ya'om.” Tan yi xtxolbila'se'j yi qui't e' oc tan chibiyle'n, e' el cu'n yi e' bajxoma'tz te chiyol yi chisuk scyetz.

²² Che' ḥchakol tzun Josué yi e' aj Gabaóna'tz. Nintzun jaktz scyetz:

—Ṅxac ncxo'cwok tan kasuble'n? Ṇxac mmitalwok sketz yi cho'n ncsajwok joylaj? Na axwok te'n kawisin. ²³ Ma jalu', tan yi iya'pl yi mmibawok ske'j skak'e' icaws. Axwok esclaw sbne' opon tunintz. Axwok aj swilum, nin aj tz'ya'om sbne' le ca'l Ryos.

²⁴ Itzun cyaltz tetz Josué:

—Ja kaban yi xtxolbila'tz, na ja kaxob scyeru', ko tzun kaquim cyanu', na bita'nt ka'n yi tak'nak yi chiRyosilu' cyakil yi e'chk ama'le'j scyeru'. Na ya'stzun talnak i' tetz Moisés yi ḥchakum Kataj. Ej, nin ncha'tz tal i' tetz Moisés, yi tajwe'n tan

kaquime'n cyakil yi o' yi najlcho' swutz yi e'chk ama'le'j. ²⁵ Cha'stzun te ncu' katxumul yi jun kajtza'kla'tz. Ma jalu' bin, ja bin ko'c chicwentu'. Chibne'u' ske'j quib yi mbixe' cyanu', che'ch bantz tetz Josué.

²⁶ Quinintzun tak' Josué ama'l scyetz yi e' mas xonl Israel tan cyoque'n tan chibiyle'n yi e' wunaka'tz. ²⁷ Poro yi cyak'un yi e' wunaka'tz ban i'tz, tan swili'n nin tan bale'n quic'a' yi e' xonl Israel. Ncha'tz e' oc tan tak'le'n cyakil yi si', tu a' yi na xcon tan banle'n chimunl swutz yi patbil chitx'ixwatz, le ama'l kale talwit Ryos yi tajwe'n tan chibnol chimunl swutz. Jetza'tz tzun cyocle'n te yi jun ak'una'tz, nin ite'n nin cyak'una'tz jalu'.

10

Yi tanewe'n yi k'ej tibaj Gabaón

¹⁻² Itzun bantz, yi tbital Adonisedec, rey cwent Jerusalén, yi mbi cu'n bajij te yi tnum Hay tu yi chireyil, nintzun xobtz. Ncha'tz tbit i' yi mbi cu'n bajij te yi tnum Jericó tu yi chireyil. Ej nin mast cunin xobe'ntz yi tbital yi mbi nchiban yi e' aj Gabaón, yi sken cho'c jak' chica'wl yi e' xonl Israel, wech na i'tz jun chin wutzile'n tnum, nin icy'nakt cu'n swutz Hay, nin chin cham nin e' tan oyintzi'. Poro nsken chicy' xomok scye'j yi e' xonl Israel. ³ Bene'n tzun mantar tan yi rey Adonisedec te Hoham yi rey cwent Hebrón, tu Piream yi rey cwent Jarmut, tu Jafía, yi rey cwent Laquis. Ej, nin ncha'tz te Debir, yi rey cwent Eglón. Ej, nin je yol i'e'j: ⁴ "Chibne'u' pawor, chisajku' tan wuch'eye'n tan oyintzi' scye'j yi e' aj Gabaón. Na ja bnix jun

chitrat tu Josué scyuch' yi e' xonl Israel," stzun i' ban nintz scyetz yi e' ajcawa'tz. ⁵ Je'n tzun chimolol quib yi o' reya'tz tan oyintzi' scye'j yi e' aj Gabaón. Yi o' reya'tz i'tz yi rey cwent Jerusalén, tu yi rey cwent Hebrón, tu yi rey cwent Jarmut, tu yi rey cwent Laquis. Ej nin ncha'tz yi rey cwent Eglón. Nintzun e' bentz scyuch' chisanlar tan cyopone'n naka'jil Gabaón. Itzun yi cyopone'n, nintzun e' ban list quib tan oyintzi' scye'j yi e' aj Gabaóna'tz.

⁶ Yi quilol yi e' aj Gabaón yi nsken chopon yi e' reya'tz tan oyintzi' scye'j, nintzun ben mantartz cya'n tan talche'n tetz Josué yi ate' Gilgal. Itzun cyaltz: "Chibne'u' pawor tan kuch'eye'n. Chisajku' jalcu'n tan kacolche'n, na cyakil yi e' ajcaw scye'j yi e' amorreo yi najlche' wi'wtz, ja je' chimolol quib tan oyintzi' ske'j," che'ch tzun bantz tetz Josué. ⁷ Yi tbital Josué, nintzun e' bentz scyuch' yi e' tetz sanlar tan quich'eye'n. ⁸ Nintzun tal Kataj tetz Josué: "Quil cxob scyetz, na ja wi't wak' ama'l tan ixcyewe'n scye'j. Nin qui'c nin jun yi nink snimsaj tib tan oyintzi' tzite'j," stzun Kataj bantz tetz Josué.

⁹ Qui cunin tzun tz'icy' scyetz yi e' amorreo yi cyopone'n Josué scyuch' yi e' tetz sanlar, na baj cunin ak'bal cya'n tan xo'n tan cyopone'n. ¹⁰ Toque'n tzun tk'ol Kataj jun chin xo'w scyetz yi e' amorreo-a'tz, na yi bene'n quilol yi sken chul yi e' xonl Israel tan oyintzi' scye'j, qui't e' nimsaj chic'u'l tan oyintzi'. Cha'stzun te wi'nin e', e' quim tan Josué scyuch' yi e' tetz sanlar le ama'l Gabaón. Ma yi bene'n quilol yi cycle'n ojk yi e' mas tul yi be' yi na copon Bet-horón, nintzun e' ben xomoktz

tan chitz'amle'n, nin tan chiquimse'n cu'n jalén yi cyopone'n Aseca nin Macea. ¹¹ Te yi cycle'n ojk yi e' amorreo öchiwutz yi e' xonl Israel wutz cu'nak Bet-horón, nintzun saj kojol Kataj jun chin c'ub a'bal öchiwi' tan chibiyle'n cu'n. Mast cu'n e' quim tan yi c'ub a'bala'tz swutz yi e' quim cyak'un yi e' xonl Israel tan spar.

¹² Ej, itzun bantz, te yi k'eja'tz yi tk'ol Kataj ama'l scyetz yi e' xonl Israel tan chixcyewe'n scye'j yi e' amorreo, nintzun jilon Josué tetz Kataj, öchiwutz cu'n yi e' xonl Israel. Ej, nin je yol i'e'j: "Ta', na waj yil tane' yi k'ej tibaj yi tnum Gabaón. Ma yi xaw, tibaj yi ök'ajlaj Ajalón." ¹³ Nintzun tane' yi k'ejtz. Ncha'tz ban yi xaw. Jalén cu'n yi quicy'sal yi e' xonl Israel chic'u'l te chicontr. ¿lökaj qui tzunk tz'iba'n cyen yi xtxolbile'j tul yi liwr yi na bi'aj "Justo" * nka "Jaser"? Jun lo' k'ej tane' yi ke'j tcya'j. ¹⁴ Qui'c nin junt k'ej cho'nk banaktz, nka cho'nk sbne'-tz chi yi jun k'eja'tz. Na nin ban tane'n Kataj yi mbi njak jun yaja'tz tetz. Na Kataj te'nin oc tan oyintzi' tan quich'eye'n yi e' xonl Israel.

¹⁵ Yi stzaje'n wi' yi oyintzi' nintzun e' pakxij Josué scyuch' cyakil yi e' sanlar cwent Israel le tnum Gilgal kale e'saje't. ¹⁶ Ma yi o'reya'tz yi je' chimolol quib tan oyintzi' scye'j yi e' aj Gabaóna'tz nin e' el ojk. Cho'n tzun cyewal quib tul jun picy le ama'l Macea. ¹⁷ Poro nin a'lchij stziblaltz tetz Josué yi cho'n cyewa'n quib yi o' reya'tz le yi jun picya'tz. ¹⁸ Bene'n tzun tlol Josué scyetz yi e' yi oponsan yi stziblal: "Wekwoke'n c'ub stzi' yi jun picya'tz kale ate't yi o' reya'tz. Nin chicyajk cyen cobox sanlar

* **10:13** 2S 1:18.

ita'n stzi', tan chiq'uicy'le'n bantz quil che'l ojk.
19 Ma ax itetz quil xtane' tan chibiyle'n kacontr, ma na xomwoknin wutz chicoc, nin biywoke' cu'n chichyakil. Quil tzitak'wok ama'l tan chipakxe'n le chitnumil, na yi Kataj ja wi't tak' i' ama'l sketz tan kaxcyewe'n scye'j," stzun Josué bantz.

20 Ya'stzun bantz yi chixcyewe'n Josué scyuch' yi e' xonl Israel tan chibiyle'n tircu'n yi e' chicontra'tz. Ma yi e' yi qui e' quim, cho'n tzun baj cyewal quib lak chitnumil yi at tapij te'j. **21** Qui'c nintzun jun sanlar xonl Israel yi q'uxpnak yi chibaj pakxe'n tzaj Maceba, kale atit Josué. Ej, nin cya'l nin jun scyeri chicontr yi nink nimsaj c'u'l tan chijisle'n.

22 Nintzun ben tlol Josué scyetz yi e' sanlar yi e' cyaj cyen tan q'uicy'le'n yi jun picya'tz: "Jak-woke'n stzi' yi picy, nin cy'ajwoke'l tzaj yi o' reya'tz yi cyewa'n quib tul." **23** Nintzun el tzaj quicy'al yi o' reya'tz. El tzaj yi rey cwent Jerusalén. Ncha'tz el tzaj yi rey cwent Hebrón. Ncha'tz el tzaj yi rey cwent Jarmut, tuml yi rey cwent Laquis, nin yi rey tetz Eglón. **24** Ma yi cyopone'n ticy'le'n swutz Josué nintzun e' saj ḫchakol chichyakil yi e' yaj xonl Israel, ncha'tz ben tloltz scyetz yi cyajcawil yi e' sanlar cwent Israel: "Chi᷑kank tzaj quibu'. Nin cyak'e'nu' chikanu' te chikul yi cobox reye'j." Nintzun saj chi᷑kansal quibtz, nin je' cyak'ol chikan te chikul yi o' reya'tz, yi joklche' wuxtx'otx'. **25** Nintzun ben tlol Josué-tz scyetz yi e' sanlara'tz: "Quil cxbisun, nin quil cxobwok. Ma na quiwit, nin txiclenwok cu'n. Na cho'n nin stuleje' Kataj cyakil yi e' yi na chi'ch chic'u'l scye'ju'." **26** Ma yi wi't tlol Josué

yi e'chk xtxolbila'tz, nin bentz tan chibiyle'n yi o' reya'tz. Yi chiquime'n, nintzun e' je' ḫch'imbaltz jak' tze'. Ate' nintz jalen cwe'n k'ej. ²⁷ Bene'n tlen tu' atit k'ej yi cawune'nin Josué tan chicu'se'n tzaj. Nintzun e' oc cyen junt tir le yi picy kale e' el tzit. Yi cyoque'n cyen, nintzun oc chin wutzile'n c'ubtz cya'n tan jople'n yi picya'tz. IẊnin at e'chk c'uba'tz jalu'.

Yi cambal Josué yi tnum Macea

²⁸ Ej i tzun yi chiquime'n yi o' reya'tz ite'n nin k'ej'a'tz cambal Josué yi tnum Macea. Tircu'n e' quime'n tan spar. Ncha'tz quim yi chireyil, nin cho'n cunin ban chi ban yi rey cwent Jericó.

²⁹ Yi ticy'e'n Josué Macea scyuch' yi e' xonl Israel, cho'n tzun cyopone'ntz le ama'l Libna tan oyintzi'. ³⁰ Tk'ol tzun Kataj ama'l scyetz Josué tan chixcyewe'n scye'j yi e' wunaka'tz, yi ate' Libna tu yi chireyil. Tircu'n chiquime'n tan spar. Qui'c nin junt takle'n clax cyen. Ma yi quime'n yi rey, cho'n cunin cyulejtz chi ban yi rey cwent Jericó.

³¹ Yi quicy'e'n Josué scyuch' yi e' xonl Israel Libna, cho'n tzun cyopone'ntz tan oyintzi' scye'j yi e' aj Laquis. Bajx baje'n chisutal solte'j yi tnum, nin e' octz tan oyintzi'. ³² Tak' Kataj ama'l tan chixcyewe'n te yi junt tnuma'tz. Na le junt eklok, yi cyoque'n tan oyintzi', tircu'n chiquime'n cya'n. Tircu'n chilo'one'n tuml yi cyawun, chi cyulej yi tnum Libna. ³³ Ncha'tz Horam, yi rey cwent Gezer, tu yi e' tetz sanlar e' sajtz tan quich'eye'n klo' yi e' aj Laquis. Poro e' oc Josué tan chibiyle'n chicyakil. Nin cya'l nin jun nink clax cyen ḫchixo'l.

³⁴ Yi cycle'e'n tzaj Josué scyuch' yi e' xonl Israel Laquis, cho'n tzun cyopone'ntz naka'jil yi tnum Eglón. ³⁵ Ite'n nin k'eja'tz e' oc tan oyintzi' scye'j yi e' aj Eglón. Nin tircu'n chilo'one'n cya'n tan spar. Tircu'n e' quime'n chi e' ban yi e' aj Laquis.

³⁶ Ma cycle'e'n tzaj Eglón cho'n tzun cyopone'ntz Hebrón[†] tan oyintzi'. ³⁷ Yi cyopone'n le ama'l Hebrón tircu'n chiquime'n cya'n. Ncha'tz ban yi rey, scyuch' cyakil wunak tu yi e'chk tal tnum yi ate' naka'jil. Tircu'n chisotze'n. Cho'n cunin e' ban chi ban yi tnum Eglón.

³⁸ Chibene'n tzun Josué scyuch' yi e' xonl Israel tan oyintzi' scye'j yi e' aj Debir.[‡] Yi cyopone'n, nintzun e' octz tan oyintzi' scye'j. ³⁹ Ma yi chix-cyewe'n tan chibible'n yi e' wunaka'tz yi ate'-tz tnum Debir, tuml yi chireyil, cyetzaj yi chi'ama'l. Ncha'tz e' quim yi e' wunak yi ate' tulak e'chk mas aldey naka'jil yi tnuma'tz. Tircu'n chiquime'n cyak'un tan spar. Qui'c nin jun nink clax cyen cya'n chi cyulej yi tnum Hebrón tu Libna tuml yi chireyil.

⁴⁰ Tircu'n chilo'one'n yi e' wunak yi ate' le ama'la'tz. E' lo'on yi e' aj Néguev, tuml yi e'chk tnum yi ate' wi'ak tal ju'wtz.[§] Tuml yi e'chk tnum yi ate' ḫk'ajlaj. Ja chisotz tircu'n tuml chireyil. Ya'stzun cyulejtz quib yi ca'wl yi tak' Kataj yi kaRyosil scyetz. ⁴¹ Ya'stzun bantz yi xcyewe'n Josué tan cambaje'n cyakil yi e'chk ama'l, na e' cambaj cyakil yi ama'l cwent Cades-barnea, jalen Gaza, tu yi ama'l yi na xe'tnin Gosén jalen Gabaón.

[†] **10:36** Jos 15:13; Jue 1:10. [‡] **10:38** Jos 15:15; Jue 1:11. [§] **10:40** Jue 1:9.

⁴² Ja chixcye' Josué scye'j yi e' reya'tz, nin ja cyetzaj cyakil chi'ama'l, na yi Kataj yi kaRyosil bajxij ḫchiwutz tan oyintzi'. ⁴³ Ma yi chixcyewe'n, nintzun e' pakxijt Gilgal kale e' saje't.

11

*Yi chixcyewe'n yi e' xonl Israel scye'j yi rey Jabín
scyuch'yi e' mas rey*

¹ Itzun bantz, yi tbital Jabín, rey cwent Hazor, yi mbi cu'n nchibán yi e' xonl Israel scye'j yi e' amorro, nintzun ben ḫchakol cobox ḫchakum tan talche'n scyetz yi rey Jobab cwent yi tnum Madón, tu yi rey cwent Simrón, tu yi rey cwent Acsaf, tan je'n chimolol quib tan oyintzi' scye'j yi e' xonl Israel. ² Ncha'tz ben mantar tan i' scye'j cyakil yi e' rey yi ate' je'n tzi'n, scyuch' yi e' yi najlche' tjoco'j kale na icy'e't yi a' Jordán, tzak' cu'n tzaj yi jun wutzile'n lawun yi na bi'aj Cineret. Ncha'tz ben mantar scye'j cyakil yi e' ajcaw yi najlche' wi ḫk'ajlaj, swutze'l tzaj Dor, yi at toque'n tzi'n. ³ Scyuch' yi e' aj Canaán, scyuch' yi e' hitita, scyuch' e' ferezeo, scyuch' e' aj jebuseo, yi cho'n najlche' wi'wtz, ncha'tz yi e' heveo yi ate' wi'wtz Hermón, xlaj Mizpa. ⁴ Chimolol tzun quib yi e' reya'tz tan oyintzi' scye'j yi e' xonl Israel. Xomche' chisanlar scye'j. At e' yi cho'n ate'e'n te'jak chej. Nin at e' yi cho'n ate' tulak care't tetz oyintzi'. Quinin ajlbe'n cyetz yi e' sanlara'tz, na cho'n cunin cyajjal chi tane'n yi samlicy' yi at tzi mar. ⁵ Junit e' ban, nin cho'n cyopone'ntz stzi' a' Merom. Nin e' ban list quibtz tan oyintzi' scye'j yi e' xonl Israel.

6 Itzun tal Kataj tetz Josué: “Josué, quil cxob, na chwa'nin ek, nsken chiquim cyakil yi e' icontra'tz wa'n. Ma yi axwok itetz, ntina'tz tajwe'n tan ibnol: Wak'woke'n quikan yi chichej, nin oken k'a'kl yi chicare't ita'n,” stzun Kataj bantz tetz.

7 Bene'n tzun Josué scyuch' yi e' tetz sanlar tan oyintzi' scye'j yi e' reya'tz. Qui cunin tz'icy' scyetz yi cyopone'n Josué tan chibiyle'n te yi ate' tzi yi a' Merom. **8** Na nin tak' Kataj ama'l scyetz yi e' xonl Israel tan chixcyewe'n scye'j yi e' reya'tz, e' xomnin tan chibiyle'n jalen Sidón, nin jalen Misrefot-maim. Nin at e' xonl Israel e' xomnin tan chibiyle'n jalen ḥk'ajlaj tele'n tzi'n Mizpa. Tircu'n chiquime'n yi e' chicontra'tz, na qui'c jun nink clax. **9** Inin tulej Josué-tz chi tal Kataj. Cwe'n tzun chitz'e'sal cyakil yi chicare't nin ncha'tz baj chiwak'ul quikan chichej yi e' chicontra'tz.

10 Chibene'n tzun Josué tan chibiyle'n yi e' yi ate' le tnum Hazor. Tircu'n chiquime'n, tuml yi chireyil, na i' ntxumun yi jun oyintzi'a'tz scye'j yi e' xonl Israel. **11** Tircu'n chiquime'n yi e' yi ate' le jun tnuma'tz. Nin oc k'a'kl yi tnum cyak'un yi e' xonl Israel. **12** Ite'n nin tulej Josué yi e'chk mas tnum yi xom chiwi' te yi rey cwent Hazor. Quim chireyil, nin e' quim tircu'n yi e' wunak yi ate' le yi e'chk tnuma'tz. Ban Josué yi xtxolbila'tz na ya'stzun talnak Moisés yi ḥchakum Ryos. **13** Ntin Hazor oc k'a'kl cyak'un yi e' xonl Israel, ma yi e'chk mas tnum yi ate' wi'wtze'n, quinin oc k'a'kl cya'n. **14** Poro tircu'n yi e' wunak yi ate'-tz tul yi e'chk tnuma'tz e' quim. Qui'c nin jun nink clax. Ma yi cyawun tu yi e'chk takle'n yi at tnum, tircu'n cyetzal.

Yi chibnol tane'n Josué yi ca'wl yi tal Moisés

¹⁵ Yi e'chk ca'wl yi tak' Kataj tetz Moisés, Josué tzun bnon tane'n, na nin tal Moisés cyakil yi e'chk ca'wla'tz tetz Josué. Qui'c nin jun xtxolbil yi qui'k mban Josué chi yi tal Kataj tetz Moisés. ¹⁶ Cyetzaj yi e' xonl Israel cyakil yi e'chk ama'la'tz yi at wi'wtz, tu yi jun c'oloj ama'l yi na bi'aj Néguev, tu yi ama'l Gosén, tu cyakil yi ñk'ajlaj yi at stzi'ak yi a' Jordán, tu yi ama'l yi na bi'aj Arabá, tu cyakil e'chk mas ama'l yi at wi'wtz, tu yi e'chk joco'j yi nsken wi't oc chicwent. ¹⁷ Ncha'tz cyetzaj yi wi'wtz Halac yi na xe'tnin Seir, nin yi na opon jalen Baalgad yi at jalen wi ñk'ajlaj Líbano, yi at tzak' cu'n yi wutz Hermón. ¹⁸ Tircu'n chiquime'n chireyil yi e'chk tnuma'tz, na nim tiemp e' ban yi e' xonl Israel tan cambaje'n yi e'chk ama'la'tz. ¹⁹ Ntin cu'n yi e' heveo, yi najlche' Gabaón, ya'stzun e' clax, na nsken bnix jun chitrat scyuch'. ²⁰ Tircu'n chiquime'n yi e' mas wunaka'tz, nin chin q'uixc'uj nin e' ban yi chiquime'n, na ya'stzun tajbil Kataj tan ticy'e'n pone'n yi e'chk q'uixc'uja'tz cya'n ñchik'ab yi e' xonl Israel. Quinin el chik'ajab* yi e' xonl Israela'tz scye'j, na ya'stzun alijt cyen tan Kataj Ryos tetz Moisés.

²¹ Ncha'tz ite'n nin tiempa'tz chiquime'n yi e' xonl Anac yi najlche' wi'wtz Hebrón,[†] nin Debir, tu Anab. Nin cyakil yi e' yi ate' wi'wtz cwent Judá, tu yi e'chk ama'l yi nsken oc chicwent yi e' xonl Israel, tircu'n chixite'n tan Josué. ²² Cha'stzun te qui'c jun xonl Anac, yi e' yi nim wutz quikan, ncyaj cyen le

* **11:20** Dt 7:16. † **11:21** Jue 1:10-11.

ama'la'tz yi at ñchik'ab yi e' xonl Israel. Poro ilenin e' cyaj cyen cobox le ama'l Gaza, tu Gat, nin Asdod.

²³ Ya'stzun ban yi chixcyewe'n yi e' xonl Israel tan cambaje'n cyakil e'chk ama'la'tz, chi yi talnak Kataj tetz Moisés. Nintzun cu' jatxij yi ama'la'tz ñchiwutz yi e' xonl Israel, xomquen tu' te jujun k'u'j e'. Nin jetza'tz, qui'ct mas oyintzi' jal ñchixo'l.

12

Yi e' rey yi e' quim cyak'un yi e' xonl Israel

¹ Yi e'chk ama'l yi cyetzaj yi e' xonl Israel i'tz: Cyakil yi ama'l yi na xe't tzaj te yi tzanla' Arnón, jalen te yi wutz Hermón, cyakil yi e'chk ama'l yi at swutz len yi tzanla' Jordán. ² Yi chibi' yi e' rey yi e' quim cyak'un i'tz: Yi rey tetz Sehón, yi chireyil yi e' amorroeo, yi cho'n najlij le tnum Hesbón, i' ajcaw tibaj cyakil yi ama'l yi cho'n na xe'tnin le tnum Aroer, yi at tzi tzanla' Arnón, jalen te yi tzanla' Jaboc, kale atit chimojom yi e' amonita. Ncha'tz cawunak i' tibaj jalaj te yi ama'l Galaad. ³ Ncha'tz cawunak i' tibaj cyakil yi ama'l yi at swutz len yi a' Jordán, yi cho'n na xe'tij tzi yi a' Cineret, jalen te yi mar yi chin c'a' nin tan atz'um nka yi C'a' Mar. Nin opon te yi tnum Bet-jesimot, nin jalen xe wutz Pisga.

⁴ Ncha'tz quim Og cyak'un yi rey cwent Basán. Yi Oga'tz i' yi wi'tzbil chixonl yi e' refaita yi cho'n najlche' le tnum Astarot, nin yi tnum Edrei. ⁵ Ej, nin yi e'chk ama'l yi at jak' ca'wl yi rey Oga'tz sajle'n, i'tz yi ama'l yi cho'n na xe't tzaj mojomil xe wutz Hermón, tuml yi ama'l Salca, nin cyakil yi ama'l cwent Basán, nin oponak yi mojom jalen

Gesur tu Maaca, ncha'tz na opon nicy'al Galaad, yi cob elnak tu Sehón, rey cwent Hesbón.*

⁶ Ya'stzun yi e' reya'tz yi e' quim cyak'un Moisés scyuch' yi e' xonl Israel. Nintzun cu' jatxol Moisés yi e'chk ama'la'tz ḥchiwutz ox k'u'j scyeri yi e' xonl Israel. Nin yi ox k'u'ja'tz i'tz: Yi e' xonl Rubén, yi e' xonl Gad, tu yi e' xonl Manasés† yi cob cuntu' elnake'.

⁷ Ma cyakil yi ama'l yi nchicambaj Josué scyuch' yi e' xonl Israel, i'tz yi at jalajicy' tzaj yi a' Jordán. Na xe't nin Baal-gad, yi at Líbano, jalen te yi wi'wtz Halac yi at cwe'n tzi'n, swutzo'c tzaj yi wi'wtz Seir. Cwe'n tzun jatxol Josué cyakil yi e'chk ama'la'tz ḥchiwutz yi e' xonl Israel, tetz chinajbil sbne' opon tunintz. ⁸ Cu' jatxol cyakil yi e'chk ama'l yi at wi'wtz tu yi ḫk'ajlaj, tu ama'l yi at tzi a' Jordán, tu yi e'chk txala'j, tu cyakil e'chk ama'l yi tz'inunin tu', tu cyakil yi ama'l cwent Néguev. Cyakil yi e'chk ama'la'tz ya'stzun yi chi'ama'lbe'n yi e' hitita, yi e' amorroeo, nin yi e' xonl Canaán, nin yi e' ferezeo, nin e' keveo, scyuch' e' jebuseo.

⁹⁻²⁴ Ma jalu', je chibi' yi e' rey yi e' quim cyak'un Josué: Yi rey tetz Jericó, tetz Hay, yi at naka'jil Betel, rey tetz Jerusalén, tetz Hebrón, tetz Jarmut, tetz Laquis, tetz Eglón, tetz Gezer, tetz Debir, tetz Geder, tetz Horma, tetz Arad, tetz Libna, tetz Adulam, tetz Maceda, tetz Betel, tetz Tapúa, tetz Hefer, tetz Afec, tetz Sarón, tetz Madón, tetz Hazor, tetz Simrom-merón, tetz Acsaf, tetz Taanac, tetz

* **12:5** Nm 21:21-35; Dt 2:26—3:11. † **12:6** “Manasés” yi xonl Manasés cob e' el. At jun k'u'j yi cho'n e' cyaj cyen jalaj icy'en yi tzanla' Jordán, nin at junt k'u'j yi cho'n e' cyaje'n cy'en jalaj icy' tzaj yi Jordán. Nm 32:33; Dt 3:12.

Meguido, tetz Cedes, tetz Jocneam yi at Carmelo, tetz Dor yi at tzi mar, tetz Goim yi at cwent Gilgal, nin yi rey tetz Tirsa. Junak junlaj rey e' quim cyak'un Josué scyuch' yi e' xonl Israel.

13

Yi ama'lyi txe'n chicambaj yi e' xonl Israel

¹ Itzun bantz, yi tijine'n c'u'l Josué, nintzun tal Kataj tetz: "Josué, yi a᷇atz ja tijin ac'u'l, poro at tzaj nin tan ixcyewe'n tan cambaje'n yi ama'l yi insuknak tzitetz. ² Na txe'n itetzaj chi'ama'l yi e' filistey, tu chi'ama'l yi e' gesureo. ³ Ncha'tz txe'n itetzaj yi chi'ama'l yi e' aveo, yi at cwe'n tzi'n. Yi e'chk ama'la'tz, i'tz yi ama'l yi na xe't tzaj te yi tzanla' Sihor, swutze'l tzaj Egipto, nin te yi mojomil yi na opon jalen te tnum Ecrón. Ma je'n tzi'n, txe'n itetzaj yi ama'l kale ate't yi e' aj Canaán. Tul yi ama'la'tz, at o' wi'tz ajcaw yi na chicawun. Nin i'tz yi ajcaw cwent Gaza, Asdod, Ascalón, Gat nin Ecrón. ⁴ Ncha'tz txe'n itetzaj yi ama'l yi at cwe'n tzi'n, yi na xe'tnin Sidón, nin yi na opon jalen Afec, yi mojom tib scyuch' yi e' amorroeo. ⁵ Ncha'tz txe'n itetzaj chi'ama'l yi e' gibliita, nin yi ama'l cwent Líbano, yi na xe'tij Baal-gad, nin na opon xe wutz Hermón jalen Hamat. ⁶ Cyakil yi e'chk ama'la'tz, swak'e' tzitetz yi axwok xonl Israel. Swak'e' cyakil yi chi'ama'l yi e' aj Sidón, tu yi wi'wtz yi na xe'tij Líbano, jalen Misrefot-maim. Chelepon inlajul cyakil yi e' wunak yi ate' swutz yi e'chk ama'la'tz. Ma a᷇atz Josué, ba'n tzajatx yi ama'la'tz ñchiwutz yi e' atanum,* chi walnak tzatz.

* **13:6** Nm 33:54.

7 Ba'n tzajatx cu'n ñchiwutz yi beluj k'u'j xonl Israel, tuml yi junt k'u'j xonl Manasés yi txe'n ak'lij cyetz", stzun Ryos ban tetz Josué.

*Yi tk'ol Moisés chi'ama'l yi junt k'u'j Manasés,
Rubén nin Gad*

8 Yi e' xonl Rubén, tu Gad, tu yi junt k'u'j xonl Manasés, nsken tak' Moisés yi cyetz chi'ama'l jalaj cy'en yi a' Jordán.† **9** Na ja cyetzaj yi ama'la'tz yi na xe't nin Aroer, yi at stzi' yi a' Arnón tu yi e'chk tnum yi at ñk'ajlaj, tuml Medeba tu Dibón. **10** Tuml cyakil yi e'chk tnum yi at tzaj cwent yi rey Sehón yi cyajcawil yi e' amorro, yi cho'n najewe'n i' Hesbón. Nin ja opon cu'n stzi' yi chimojom jalen te yi chimojom yi e' amonita. **11** Ncha'tz ak'lij yi e'chk ama'l scyetz yi at cwent Galaad tu yi chi'ama'l yi e' gesureo, tu chi'ama'l yi e' maacateo, tu yi wi'wtz Hermón, tuml yi ama'l Basán jalen Salca. **12** Ncha'tz ak'lij yi ama'l yi at jak' ca'wl Og, chireyil yi e' aj Basán, yi cawunak le tnum Astarot tu Edrei. Ya'stzun yi e' refaita yi e' clax cyen, yi xcye' nak Moisés tan chibiyle'n, nin tan chilaje'n le cyetz chi'ama'l. **13** Ntin cu'n yi e' aj Gesur scyuch yi e' aj Maaca qui nche'l laju'n swutz yi chi'ama'l, ma na e' cyaj cyen tu' ñchixo'l yi e' xonl Israel. Nin ate' nintz jalu'.

14 Ma yi e' xonl Leví qui'c cyetz chi'ama'l ak'lij tan Moisés. Na yi cyetz chi'herens‡ i'tz yi e'chk oy yi na opon cyak'un yi e' xonl Israel tan pat-xe'n swutz Ryos, chi yi talnak Ryos scyetz.

† **13:8** Nm 32:33; Dt 3:12. ‡ **13:14** Dt 18:1; Jos 13:33.

¹⁵ Ma yi e' xonl Rubén, nintzun oc Moisés tan jatxle'n cyetz chi'ama'l. Xomquen tu' te yi jujun najal. ¹⁶ Cho'n tzun e' cyaje'n cyen yi e' xonl Rubéna'tz le yi ama'l Aroer, stzi' yi a' Arnón tu yi tnum yi at ñk'ajlaj, cy'anl tetz Medeba. ¹⁷ Nin ja opon cu'n jalen Hesbón tu cyakil yi e'chk tnum yi at ñk'ajlaja'tz chi tane'n Dibón, Bamot-baal, Bet-baal-meón. ¹⁸ Ncha'tz i' njatxon yi tnum Jahaza, Cademot, nin Mefaat, ¹⁹ tu yi tnum Quiritaim, Sibna, Zaret-sahar yi at ñk'ajlaj. ²⁰ Ej, nin i' njatxon yi tnum Bet-peor, tuml yi e'chk txala'j Pisga, nin Bet-fesimot, ²¹ tu cyakil yi e'chk cojbil, tuml yi e'chk tnum yi at jak' ca'wl Sehón yi chireyil yi e' amorro, yi najlij Hesbón. Ya'stzun yi rey yi quim tan Moisés scyuch' coboxt ajcaw yi na chibi'aj: Evi, Requem, Zur, Hur nin Reba. ²² Ncha'tz quim Balaam cyak'un yi e' xonl Israel tan spar. Yi jun Balaama'tz i' jun nachol, nin i' cy'ajl Beor. ²³ Cyakil yi e'chk ama'la'tz, ya'stzun ak'lij scyetz xonl Rubén tan Moisés. Xomquen tu' te tajlal yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib. Tircu'n e'chk ama'la'tz ak'lij scyetz. Nin cho'n mmopon chimojom tzi a' Jordán.

²⁴ Ncha'tz tak'nak Moisés chi'ama'l yi xonl Gad. Xomquen tu' te tajlal yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib. ²⁵ Ak'lij yi ama'l cwent Jazer tu cyakil yi tnum Galaad scyetz. Nin ncha'tz cyetzaj jalaj chi'ama'l e' amonita. Nin yi mojomil yi chi'ama'l, opon jalen Aroer yi at swutz len Rabá, ²⁶ tuml yi ama'l yi at xo'l Hesbón, Ramat-mispa tu Betonim, tuml yi ama'l yi at xo'l Mahanaim. Nin na opon te yi mojomil Debir. ²⁷ Ncha'tz ak'lij yi ñk'ajlaj Betaram Bet-nimra, tu Sucot, nin Zafón. Ya'stzun

ama'l yi at tzaj jak' ca'wl Sehón yi rey tetz Hesbón. Cho'n tzun at cyakil e'chk ama'la'tz swutz len yi a' Jordán. Nin cho'n nxe't tzaj tzak' cu'n tzaj yi lawun yi na bi'aj Cineret. ²⁸ Cyakil yi e'chk ama'la'tz, ya'stzun ak'lij scyetz yi e' xonl Gad tan Moisés. Xomquen tu' te yi tajlal yi jujun k'u'j e' aj Gada'tz yi chixonl quib.

²⁹ Ncha'tz tak' Moisés chi'ama'l yi junt k'u'j xonl Manasés, yi e' cyaj cyen jalaj cy'en yi a' Jordán. ³⁰ Yi toque'n jatxle'n yi chi'ama'l, xomquen tu' te yi tajlal yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib. Nin ja cyetzaj cyakil yi ama'l yi at tzaj jak' ca'wl Og, yi rey tetz Basán. Cho'n xe'tnin le tnum Mahanaim, tuml yi oxc'al tnum yi at cwent yi tnum Jair. ³¹ Ncha'tz cyetzaj jalajt te yi ama'l Galaad tu yi cobt tnum yi na bi'aj Astarot tu Edrei. Ya'stzun yi ama'l yi ak'lij scyetz xonl Maquir, cy'ajl Manasés. Xomquen tu' te tajlal jujun k'u'j e' yi chixonl quib.

³² Ya'stzun cyakil yi ama'l yi baj jatxol Moisés scyetz yi e' xonl Rubén, Gad tu Manasés, te yi ate' wi ñk'ajlaj cwent Moab, yi at jalaj cy'en yi a' Jordán, swutz len Jericó. ³³ Ma yi e' xonl Leví, qui'c cyetz chi'herens ak'lij, ma na ntina'tz tal Moisés scyetz: “Yi itetz iherens i'tz yi Kataj, yi kaRyosil.”§

14

*Yi toque'n Josué tan jatxle'n yi e'chk ama'l
ñchiwutz yi e' mas xonl Israel*

¹ Je chibi' yi e'chk ama'l cwent Canaán yi jatxlij ñchik'ab yi e' xonl Israel cyak'un Eleazar yi pale', tu Josué yi cy'ajl Nun, scyuch' yi e' chibajxom yi

§ **13:33** Nm 18:20; Dt 18:12.

jujun k'u'j xonl Israel. ² Cho'n cyulej chi talnak Kataj tetz Moisés. Na e' oc tan tx'ilu'ntz* te'j tan jatxle'n cu'n ñchiwutz yi beluj k'u'j tu ni'cy xonl Israel. ³ Na yi cobt k'u'j tu ni'cy, yi e' xonl Rubén, nin yi e' xonl Gad, tu yi junt k'u'j xonl Manasés, nsken tak' Moisés yi cyetz chi'herens jalaj cy'en yi a' Jordán.†

Ma yi e' xonl Leví, quinin ak'lij cyetz chi'herens, ⁴ na yi cob cy'ajl Xep, yi Manasés tu Efraín, e' oc tajlal yi coblaj k'u'j xonl Israel. Poro yi e' xonl Leví qui ak'lij chi'herens, ma na ntin ak'lij mu'ñ chi'ama'l kalel chinajewe't, nin kalel chiwane't yi cyawun. Yi mu'ñ chi'ama'la'tz, cho'n at ñchixo'lak yi e' mas xonl Israel. ⁵ Cyakil yi xtxolbila'se'j, ja bnix chi talnak Kataj tetz Moisés.

Yi chi'ama'lyi e' tu Caleb

⁶ Ej, itzun bantz, nintzun e' ben yi e' xonl Judá tan yol tetz Josué le tnum Gilgal. Yi cyopone'n swutz Josué, nintzun tal Caleb yi cy'ajl ta' Jefone yi cenezeo tetz: "Ma jalú' ta', ulk tx'akx tc'u'lu' yi xtxolbil yi talnak Kataj tetz Moisés le ama'l Cades-barnea, na alijt cyen tak'un, yi mbi sbajok ske'j ketz tuch'u'.‡ ⁷ Na yi kasaje'n ñchakol Moisés yi ñchakum Ryos, tan xk'uke'n yi ama'le'j, atin wetz tul ca'wunak yob. Ej, nin yi kulake'n tan xk'uke'n, ja wal yi mero bintzi quib yi nwil, na ja chinxom te yi tajbil Wajcaw yi kaRyosil.§ ⁸ Ma yi coboxt kuch' yi xomche' ske'j, ntin ja cho'c tan chixo'wse'n yi

* **14:2** Nm 26:52-56; 34:13. † **14:3** Nm 32:33; 34:14-15; Dt 3:12-17. ‡ **14:6** Nm 14:30. § **14:7** Nm 13:1-30.

e' mas katanum. Poro yi in wetz quinin nchinxom scye'j, ma na ntin ja imban yi tajbil Kataj yi kaRyosil. ⁹ Cha'stzun te tal Moisés yi xtxolbile'j swetz: 'Jun cu'n yol, yi ama'l kale nczone't, atz sbne' scyuch' yi e' anitxa', na ja cxom te yi tajbil Kataj yi kaRyosil,* stzun i' bantz swetz. ¹⁰ Ma jalu' bin Josué, nimix bin tiemp yi tlol Moisés yi xtxolbile'j swetz. Na ja wi't icy' ca'wunak o'ix yob yi tlol Kataj yi xtxolbila'tz tetz Moisés, nin ya'stzun yi tiemp yi na kaxon tzaj le ama'l tz'inunin tu'. Ma jalu', atin tul jun mutx' tu o' yob, ¹¹ ej, nin ixnin wutane'n wetz chi wutane'n yi insaje'n ñchakol Moisés tan xk'uke'n yi e'chk ama'la'tz. Ncha'tz atit inwalor tan woque'n tan oyintzi'. ¹² Cha'stzun te na klo' waj yil tak'u' yi ama'la'tz yi suknak Kataj swetz. I'tz yi wi'wtz kale ate't yi e' xonl Anac, yi e' yi chin wutz quikan nin. At e' yi cho'n najlche' tulak e'chk lmak tnum, yi at chin tapij solte'jak. Tak'u' bin e'chk ama'la'tz swetz, na cho'n k'uklij inc'u'l te Kataj, yi xomok i' swe'j tan wuch'eye'n tan chilaje'n len yi e' wunaka'tz yi ate' swutz," stzun Caleb bantz tetz Josué.

¹³ Nintzun tak' Josué banl tibaj Caleb, ncha'tz tak' yi ama'l cwent Hebrón tetz herens i'. Yi Caleba'tz i' cy'ajl Jefone yi cenezeo. ¹⁴ Ya'stzun bantz yi toque'n Hebrón tetz herens Caleb tu cyakil yi xonl i', nin cho'n najlche'-tz jalu', na nin xom i' te yi mero tajbil Kataj yi kaRyosil, yi o' xonl Israel. ¹⁵ Yi bi' yi ama'l Hebrón tenñchan i'tz, Quiriat-arba. Yi bi'aj Arba i'tz bi' jun xonl Anac. Nin i'tz jun yaj yi chin wutz tkan nin, nin chin

* **14:9** Nm 14:24.

cham nin i'.

Ma yi xcyewe'n Caleb tan cambaje'n e'chk ama'la'tz, qui'ct oyintzi' bajij Canaán te yi tiempa'tz.

15

Yi chi'ama'lyi e' xonl Judá

¹ Je yi ama'l yi jatxlíj scyetz yi e' xonl Judá yi toque'n tx'ilu'n te'j. Nin je yi mojomile'j: ² Te yi jalaj cwe'n tzi'n, cho'n na xe'tij stzi' yi mar yi chin c'a' nin tan atz'um,* kale na icy'e't chimojom yi e' aj Edom, ³ nin na icy'ak ḫina'j Acrabim, nin na icy'ak le ama'l tz'inunin tu' cwent Zin. Ncha'tz na icy'ak tzak' cu'n Cades-barnea, nin na opon Hezrón, nin na je' tcu'n Adar. Kalena's tzun na ben tan tak'le'n welt jalen Carca. ⁴ Nin na xomnin le xo'mbil a' yi na bi'aj a' Tetz Egipto, jalen yi na opon tzi yi mar Mediterráneo. Ya'stzun chimojom bantz te yi jalaj cwe'n tzi'n.

⁵ Ma yi mojomil chi'ama'l tetz tele'n tzi'n i'tz cyakil tkanil yi mar yi chin c'a' nin tan atz'um, jalen te yi ama'l kale na tzajpont yi tzanla' Jordán.

Ma yi mojomil chi'ama'l je'n tzi'n, cho'n na xe'tnin kale na tzajpont wi' yi tzanla' Jordána'tz stzi' yi mar yi chin c'a' nin tan atz'um. ⁶ Cho'n na je'ul Bet-hogla. Nin na je'ul Bet-arabá. Nin na ultz kale atit yi wutz c'ub tetz Bohán, jun scyeri xonl Rubén. ⁷ Kalena's tzun na je'ultz wi ḫk'ajlaj cwent Acor. Nin na ultz Debir. Cho'n tzun na cu'ultz

* **15:2** Yi “Yi mar yi chin c'a' nin tan atz'um” i'tz yi “Mar Muerto, nka Mar Salado, nka Mar del Arabá” le castiy. Na a'lchij “Mar Muerto” tetz tan paj yi qui'c jun cay yi itz' tul, na chin c'a' nin tan atz'um.

Gilgal, swutze'l tzaj yi txala'j cwent Adumín tzak' cu'n yi xo'mbil a'. Nintzun na icy' cu'ntz kale na itz'e't yi a' En-semes, nin na xomnintz jalen Enrogel. ⁸ Nin na icy' cu'ntz le ñk'ajlaj cwent Ben-hinom, tzak' cu'n Jebús nka Jerusalén. Nin na je' cu'ntz wi'wtz swutz cyen yi ñk'ajlaj cwent Hinom, tibe'n yi ñk'ajlaj Refaim. ⁹ Cho'n tzun na tak' welt jalen wi'wtz kale na itz'e't yi a' Neftoa. Kalena's tzun na icy'tz wi Efrón. Nin na icy'pon jalen Baala. Yi jun ama'la'tz ncha'tz na bi'aj Quiriat-jearim.

¹⁰ Kalena's tzun na ben lo'cnak tzi'n tibaj yi wi'wtz Seir. Na icy'aktz le ama'l Quesalón swutze'n yi wi'wtz Jearim. Nintzun na cu'-tz Bet-semes, nin na icy'aktz Timna. ¹¹ Ncha'tz na icy'aktz txala'j tibe'n Ecrón. Kalena's tzun na stz'uy nin tibtz jalen Sicrón. Na icy' cu'ntz wi ju'wtz Baala. Kalena's tzun na opontz Jabneel, nin cho'n na tzaj pon wi' yi chimojom jalen tzi mar Mediterráneo.

¹² Ma mojomil chi'ama'l yi e' xonl Judá te yi jalajt xlaj toque'n tzi'n, i'tz yi tzi mar Mediterráneo. Ya'stzun e'chk mojomil yi ama'l yi oc tetz cyetz yi e' xonl Judá. Nin jatxij cu'n ban ñchiwutz yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib.

Yi cambal Caleb yi ama'l Hebrón tu Debir

¹³ Ncha'tz tak' Josué herens Caleb, yi cy'ajl ta' Jefone. Yi ama'la'tz i'tz Quiriat-arba, yi ncha'tz na bi'aj Hebrón, yi cho'n at cwent yi chi'ama'l yi e' xonl Judá. Nin i'tz chi'ama'lbe'n yi e' xonl yi jun chin wutzile'n yaj yi na bi'aj Anac. Ya'stzun yi ama'l yi ak'lij tetz Caleb, na ya'stzun talnak Kataj.

¹⁴ Bene'n tzun Caleb tan oyintzi' tan chilaje'n len yi ox xonl Anac yi ate' swutz yi ama'la'tz. Yi chibi' yi ox xonl Anaca'tz i'tz: Sesai, Ahimán, nin Talmái.† ¹⁵ Ma yi cyele'n lajul, kalena's tzun bene'nt tan oyintzi' scye'j yi e' yi najlche' Debir. Quiriatesfer bi' yi jun ama'la'tz tenxchan. ¹⁶ Yi topone'n Caleb Debir, nintzun taltz: "Swak'e' inme'l Acsa tetz txkel yi jun yil xcy'e' tan cambaje'n yi ama'lej."

¹⁷ Yi jun yi xcy'e' tan cambaje'n yi ama'la'tz i'tz, Otoniel, yi cy'ajl Cenaz, yi titz'un Caleb. Tk'ol tzun Caleb yi me'litz tan toque'n tetz txkel Otoniel. ¹⁸ Te yi ele'n tlen tu' ate't Otoniel tu Acsa xe ca'l Caleb, nintzun tal Otoniel tetz Acsa: "Ba'n tzajak junt piñx ama'l tetz ataj kalel cwe't ujul ka'n." Cwe'n tzaj tzun Acsa tibaj yi buru'. Nintzun bentz swutz yi taj. Bene'n tzun jakol yi taj tetz:

—Añ jun c'oloj inme'l. ¿Mbi'tz na icy' tac'u'l?

¹⁹ —Ta', na klo' waj tzinjak jun pawor teru', chij. —Ja wi't tak'u' katx'otx' le ama'l tz'inunin tu', cwent Néguev. Ma jalú' na klo' waj yil tak'u' mu'xt ka'ama'l kale na itz'e't a', stzun i'.

Tk'ol tzun Caleb yi e'chk ama'l tetz Acsa yi at wi'wtz, nin yi at ñk'ajlaj, kale na itz'e't e'chk a'.

Yi e'chk tnum yi chicambaj e' xonl Judá

²⁰ Je chibi' yi e'chk ama'l yi jatxlij tetz yi jujun k'u'j xonl Judá. ²¹ Yi chibi' yi e'chk tnum tetz cwe'n tzi'n naka'jil yi mojom tu Edom, i'tz, Cabseel, Edar tu Jagur. ²² Ncha'tz Cina, Dimona, Adada. ²³ Cedes, Hazor, Itnán. ²⁴ Zif, Telem tu Bealot. ²⁵ Hazor-hadata, Quiriot, Hezrón (yi ite'n nin i'a'tz yi Hazor). ²⁶ Ej, nin ncha'tz yi tnum Amam,

† **15:14** Jue 1:20.

Sema, Molada. ²⁷ Hazar-gada, Hesmón, Bet-pelet. ²⁸ Hazar-sual, Beerseba, Bizotia. ²⁹ Baala, Iim, Esem. ³⁰ Eltolad, Quesil nin Horma. ³¹ Nin Siclag, nin Madmana tu Sansana. ³² Ej nin Lebaot, Silhim, Aín tu En-rimón. Junak beluj tnum ak'líj scyetz tuml yi e'chk aldey yi at cwent. ³³ Ma yi e'chk tnum yi cho'n at le ñk'ajlaj i'tz: Estaol, Zora, Asena. ³⁴ Ncha'tz Zanoa, En-ganim, Tapúa, Enam, ³⁵ Jarmut, Adulam, Soco, Azeca. ³⁶ Tu yi e'chk tnum Saaraima, Aditaim, Gedera tu Gederotaim. Ya'stzun yi cyajlajt tnum tuml yi e'chk aldey yi at chicwent.

³⁷ Ncha'tz at yi e'chk tnum Zenán, Hadasa, Migdal-gad. ³⁸ Dileán, Mizpa tu Jocteel. ³⁹ Nin Laquis, Boscat, Eglón. ⁴⁰ Cabón, Lahmam, Quitlis, ⁴¹ Gederot, Bet-dagón, Naama tu Maceda. Waklajt tzun tnum tu yi e'chk aldey yi at chicwent.

⁴² Ncha'tz Libna, Eter, Asán, ⁴³ Jifta tu Asena, Nezib. ⁴⁴ Tu Keila, Aczib nin Maresa. Belujt tnum tu cyakil yi e'chk aldey yi at cwent.

⁴⁵ Ej, nin ncha'tz yi tnum Ecrón tu yi e'chk ne'ñ tnum, tu e'chk aldey yi at cwent. ⁴⁶ Ncha'tz yi e'chk tnum yi ate' le ama'l yi at xo'l Ecrón tu yi mar, tu yi e'chk ne'ñ tnum yi ate' naka'jil Asdod, tu e'chk aldey yi at chicwent.

⁴⁷ Ncha'tz yi tnum Asdod, tu cyakil yi cy'anl tetz tu yi e'chk ne'ñ tnum tu yi e'chk aldey yi at cwent. Ncha'tz Gaza, tuml yi e'chk ne'ñ tnum tu aldey yi ate' cwent. Tircu'n e'chk tnuma'tz jalen te yi xo'mbil a' cwent Egipto, jalen stzi mar Mediterráneo.

⁴⁸ Ma jalen wi'wtz, ak'líj scyetz e' xonl Judá yi e'chk tnum yi na bi'aj Samir, Jatir, Soco, ⁴⁹ Dana,

Quiriat-sana (yi i'tz Debir). ⁵⁰ Anad, Estemoa, Anim. ⁵¹ Ncha'tz yi Gosén tu Holón nin Gilo. Junlajt tzun tnum tu yi e'chk aldey yi ate' chicwent.

⁵² Ncha'tz yi tnum Arad, Duma, Esán. ⁵³ Tu yi Hanum, Bet-tapúa nin Afeca. ⁵⁴ Ej nin Humta, Quiriat-arba (yi ite'n nin i'a'tz Hebrón) tu Sior. Belujt tzun tnum tuml yi e'chk aldey.

⁵⁵ Ncha'tz Maón, Carmel Zif, Juta, ⁵⁶ tu Jezreel, nin Jocdeam. Ej nin Zanoa. ⁵⁷ Caín, Gabaa, tu Timna. Lajujt tzun tu yi e'chk aldey. ⁵⁸ Ncha'tz yi e'chk tnum, Halhul, Bet-sur, Gedor, ⁵⁹ tu Maarat, Bet-anot tu Eltecón. Kakt tzun tnum tu yi e'chk aldey.

⁶⁰ Ma Quiriat-baal (yi ite'n nin i'a'tz yi Quiriat-jearim) tu Rabá. I'tz cobt tzun tu yi e'chk aldey.

⁶¹ Ncha'tz yi e'chk tnum yi at le ama'l tz'inunin tu', Bet-arabá, Midín tu Secaca, ⁶² Nibsán, yi tnum tetz atz'um, tu En-gadi. Kakt tzun tnum tu yi e'chk aldeyil.

⁶³ Ma yi e' xonl Jebús yi cho'n najlche' Jerusalén, quinin e' xcy'e' yi e' xonl Judá tan chilaje'n len swutz yi chi'ama'l. Ma na cho'nin najlche' ḫchixo'l yi e' xonl Judá, nin ate' nintz jalu'.‡

16

Yi chitx'otx' yi e' cy'ajl Ḫep

¹ Je yi ama'l yi ak'lij scyetz yi e' xonl Ḫep yi toque'n tx'ilu'n te'j: Yi chimojom te yi jalaj tele'n tzi'n, cho'n xe't tzaj tzi a' Jordán. Nin ja xom tzaj kale na itz'e't yi e'chk tal a' cwent Jericó. Nin yi na el le ama'l cwent Jericó, cho'n na jepontz Betel. ² Yi na elt Betel cho'n tzun na icy'tz le chi'ama'l yi e'

‡ ^{15:63} Jue 1:21; 2S 5:6; 1Cr 11:4.

arquita, nin na cu'-tz jalen Atarot. ³ Kalena's tzun na cu'-tz toque'n tzi'n le chi'ama'l yi e' xonl Jaflet jalen tzak' cu'n tzaj kale atit yi tnum Bet-horón yi at tzak' cu'n, nin ja opon jalen Gezer. Kalena's tzun na opontz jalen tzi mar Mediterráneo.

⁴ Je tzun yi ama'l yi ak'lij scyetz yi cob cy'ajl k'ajtzun ñep yi na chibi'aj Manasés tu Efraín:

Yi chi'ama'lyi e' xonl Efraín

⁵ Yi mojomil yi chi'ama'l yi e' xonl Efraín i'tz: Cho'n na xe't tzaj swutz len Atarot-adar, nin cho'n na icy' Bet-horón* yi at wi'wtze'n. ⁶ Kalena's tzun na bentz tan topone'n stzi mar Mediterráneo.

Ma yi chimojom je'n tzi'n i'tz: Micmetat, kalena's tzun na ajtz le'lnak, jalen Taanat-siló. Nin na icy'aktz Janoa. ⁷ Kalena's tzun na copontz Atarot nin Narat, nin na icy'aktz Jericó, kalena'tz na elepontz tzi a' Jordán. ⁸ Ej, nin na xe'tnin junt tir je'n tzi'n le ama'l Tapúa. Cho'n tzun na aj lo'cnak le xo'mbil a' cwent Caná. Kalena's tzun na opontz tzi yi mar Mediterráneo. Ya'stzun yi ama'l yi ak'lij scyetz yi xonl Efraín. Nin tircu'n cwe'n jatxij ñchiwutzi yi jujun k'u'j najal.

⁹ Ncha'tz at cobox tnum tuml e'chk chi'aldeyil yi cho'n at le chi'ama'l yi e' xonl Manasés, yi ak'lij scyetz yi e' xonl Efraín.

¹⁰ Poro yi e' xonl Efraín, quinin e' nimsaj chic'u'l tan chilaje'n len yi e' aj Canaán yi najlche' le ama'l Gezer. Ma na e' cyaj cyen tu'tz cya'n ñchixo'l. Ntin ja chicawun tan chichojol yi chi'alcawal scyetz.

* **16:5** At cob tnum yi na bi'aj "Bet-horón". Cho'n at jun wi'wtze'n, nin at junt yi cho'n at nicy'al yi wi'wtz kale na jepon yi be' yi na jepon te yi aldey Bet-horón yi at wi'wtze'n.

Cha'stzun te cho'nin najlche' yi e' aj Canaána'tz
ꝝchixo'l yi e' xonl Efraín jalu'.†

17

Yi chi'ama'l yi e' xonl Manasés

¹ Je yi ama'l yi ak'lij scyetz yi e' xonl Manasés yi toque'n tx'ilu'n te'j. Yi Manasésa'tz, ya'stzun yi bajx cy'ajl Ḫep. Nin yi bajx cy'ajl Manasés, i'tz Maquir, nin i' chimam cyen yi e' aj Galaad. Ak'lij yi ama'l cwent Galaad tu Basán scyetz yi e' tu Maquir, yi at jalaj cy'en yi a' Jordán. Yi e'a'tz e' cu'n wi'tz sanlar yi qui na chixob tan oyintzi'. ² Ncha'tz oc swerti'n te yi ama'l yi na'l cha't cu'nt yi e' mas cy'ajl Manasés. Xomquen tu' te yi jujun k'u'j e'. Je chibi'e': Abiezer, Helec, Asriel, Siquem, Itefer tu Semida. E' cu'n cy'ajl Manasés, nin mamaj Ḫep.

³ Ma tetz Zelofehad, yi cy'ajl Hefer, yi mamaj Galaad, yi cy'ajl Maquir, yi cy'ajl Manasés, qui'c tetz cy'ajl jal, ma na ntin o' me'l. Je chibi'e': Maala, Noa, Hogla, Milca, nin Tirsa. ⁴ Itzun bantz nintzun e' ben yi e' xna'na'tz tan yol tetz yi pale' Eleazar tu Josué, nin ncha'tz scyetz yi e' wi'tz wi' banl wi' tetz yi tnum. Itzun cyaltz scyetz: "Talnak Kataj tetz k'ajtzun Moisés yi tajwe'n tz'ak'lij yi ketz kaherens chi tane'n yi cyetz kaxonl," che'ch tzun bantz. Nintzun tak' Josué chi'ama'l yi e' xna'na'tz chi mban cyetz yi e' mas chixonl, na alij cyen tan Kataj yi ya'stzun sban.*

⁵ Lajuj tzun piëx ama'l ak'lij scyetz yi e' xonl Manasés, tu yi ama'l cwent Galaad, tu Basán yi

† **16:10** Jue 1:29. * **17:4** Nm 27:1-7.

at swutz len Jordán. ⁶ Na nin ak'lij chi'herens yi e' xna'na'tz, nin nicy'nin tu' e' baj bentz scyuch' yi e' yaj. Yi ama'l Galaad ak'lij scyetz yi e' mas xonl Manasés. ⁷ Ncha'tz cyetzaj yi tnum Aser, jalen Micmetat yi at swutz Siquem. Nin opon mojomil je'n tzi'n kale atit yi a' Tapúa. ⁸ Ntin yi ama'l cwent Tapúa cyetz yi xonl Manasés ban. Poro yi tnumil, cyetz yi xonl Efraín ban. ⁹ Nin yi chimojom, oc cwe'n tzi'n kale atit yi tzanla' Caná. At coboxt tnum yi cyetz xonl Efraín ban yi at ḥchixo'l yi e' xonl Manasés. Na yi chimojom yi e' tetz Manasés, cho'n xe'te'n je'n tzi'n kale atit yi tzanla' Caná, nin na opon tzi yi mar Mediterráneo. ¹⁰ Ma yi e' xonl Efraín cho'n e' cyaje'n cyen xlaj cu'n yi mojom. Yi cyetz xonl Manasés, cho'n e' cyaje'n xlaje'n yi mojom, nin ja opon yi chimojom jalen tzi mar Mediterráneo. Ma je'n tzi'n, ja opon chimojom te chimojom yi e' xonl Aser, tu chimojom yi e' xonl Isacar yi at swutzlen chi'ama'l yi e' Aser.

¹¹ Ncha'tz ak'lij coboxt tnum scyetz xonl Manasés yi cho'n at le chi'ama'l yi e' xonl Isacar tu Aser. Yi coboxt tnuma'tz i'tz: Bet-seán, Ibleam, Dor, Endor Taanac tu yi Meguido, tu oxt tal ama'l, tuml yi e'chk aldey yi at naka'jil yi e'chk tnuma'tz. ¹² Poro quinin e' xcy'e' yi e' xonl Manasés tan chilaje'n len yi e' aj Canaán swutz yi e'chk ama'la'tz, na quinin cyak' quib tan cycle'n swutz chi'ama'l. ¹³ Pontzaj, yi ḥch'uye'n cyajlal yi e' xonl Israel, nin yi jale'n mas chichamil, nintzun e' cawuntz scye'j yi e' aj Canaána'tz tan chichojoj yi alcawal scyetz, qui't tzun e' oc tan chilaje'n len swutz chi'ama'l.†

† 17:13 Jue 1:27-28.

Yi ama'l kale e' cyaje't cyen yi e' xonl Ḫep

14 Itzun yi e' xonl Ḫepa'tz, yi Efraín tu Manasés, nintzun e' bentz tan yol tetz Josué. Itzun cyaltz:

—¿Mbi tzuntz yi mu'x ntzi' ketz ka'ama'l yi ntak'u'? Na yi o' ketz nim kaxone'n. Nin at nin banl Kataj skibaj.

15 Nintzun tal Josué scyetz:

—Bintzi lo' yi na italwok, yi axwok itetz nim ixone'n, nin quil xabaj cu'n swutz yi wi'wtz tetz Efraín, mas lo' balaj yil xbenwok tan cu'se'n yi e'chk tze' yi at wi'wtz, chicwent yi e' ferezeo tu e' refaita. Ba'n xcon yi e'chk ama'la'tz ita'n tetz icojbil, stzun Josué scyetz.

16 —Bintzi ta', quil xcy'e' yi wi'wtze'j ske'j. Poro kol kabén tan majle'n yi chiluwar yi e' aj Canaán, quil kaxcy'e', na yi e' cyetz at cyetz chicare't tetz oyintzi' yi ch'ich' cu'n. Ncha'tz quitane'n yi e' yi ate' Bet-seán, scyuch' yi e' yi ate' lakak aldey, tu yi e'yi ate' ḫk'ajlaj Jezreel, at len chicare't tetz oyintzi', che'ch tzun bantz tetz Josué.

17 —Quil cxobwok, na xcyekwok scye'j. Na yi axwok itetz nim ixone'n, nin at ichamil. Cha'stzun te nk'e'tz jun ntzi' piëx ama'l tzitetzaje'wok, ma na ba'n cxbenwok tan majle'n cyakil, mpe tze' cu'nk at swutz, itetz sbne'. Na cxcyekwok tan banle'n ba'n tetz yi ama'la'tz, jalen kale atit e'chk mo-jomil. **18** Tzitetzaje'wok yi ama'la'tz. Na xcyekwok tan chilaje'n len yi e' aj Canaána'tz. Pe tzunk at cyetz chicare't yi ch'ich' cu'n tetz oyintzi', pe tzunk wi'nin chichamil, poro xcyekwok scye'j, stzun Josué ban scyetz yi e' xonl Ḫepa'tz.

18

Yi jatxle'n chi'ama'l yi jukt k'u'j xonl Israel

¹ Itzun bantz, nintzun cu' chimolol quib tircu'n yi e' xonl Israel le ama'l Siló. Tircu'n chimolol quib tan nuc'le'n yi mantial kale na chijilone't tu Kataj Ryos. Na sken chixcye' tan cambaje'n yi ama'l yi tajwe'n tan cyetzal. ² Poro ntaxk ak'lij chi'ama'l yi jukt k'u'j xonl Israel.

³ Nintzun ben tlol Josué scyetz yi e'a'tz: “¿Mbi na ich'iwwok, yi qui na itz'amwoke'n yi iluwar yi ja wi't tak' Kataj tzitetz, yi Kataj yi i' chiRyosil yi e' kamam kate'? ⁴ Ma jalu', sicy'woke'n ox ox yaj te yi jujun k'u'j axwok yi txe'n ak'lij iluwar, na nchiben inchakol tan tilwe'n yi e'chk ama'l, bantz kilol yi ñe'n kaban tan jatxle'n cu'n tziwutz. Yil chiben, ba'n chitz'ib tzaj yi ñe'n tane'n yi ama'l. ⁵ Tajwe'n yi juk cuntu' piñ cyulej yi e'chk ama'la'tz. Quil jop yi chi'ama'l yi e' xonl Judá yi txe'n cyetzaj yi at cwe'n tzi'n, na ja wi't ak'lij cyetz. Ncha'tz yi e' xonl ñep yi cho'n mak'lij yi cyetz chi'ama'l je'n tzi'n, poro txe'n chicambaj. ⁶ Ma yi axwok itetz, yil cxbenwok, jatxwok cu'n yi ama'l, nin juk piñ tzitulejwok. Kalena's tzun tz'ultz ita'n tzinwutz tan woque'n tan tx'ilu'n te'j, tan injakol tetz Kataj yi kaRyosil, yi na' taw tz'an yi jujun piña'tz. ⁷ Ma yi jun k'u'j xonl Leví, qui'c cyetz chi'ama'l sbne'. Na yi e' cyetz chixconk tetz kapale'il swutz Kataj. Ma yi e' xonl Gad, scyuch' yi e' xonl Rubén, tu yi jun k'u'j xonl Manasés, ja wi't cyech wutz yi cyetz chi'ama'l yi at swutz len yi a' Jordán. Na Moisés yi ñchakum Kataj, i' mmak'on yi cyetz chi'ama'l,” stzun Josué bantz.

⁸ Ej, itzun yi e' yi at chibembil tan cu'se'n techl yi e'chk ama'la'tz, weko'n ib nin e' bantz. Nintzun ben tlol Josué-tz scyetz: "Quibene'nk tan tilwe'n tircu'n yi ama'l. Nin jatxwok cu'n. Ma yil bnix, ba'n cxa'jtzajwok. Nin yil cxu'ltwok tzone'j Siló, nocopon tan tx'ilu'n te'j, tan jakle'n tetz Kataj yi na' taw yi jujun piëx sbne'."

⁹ Nintzun e' ben yi e' yaja'tz tan tilwe'n tircu'n yi ama'l. Juk cuntu' el cyakil yi e'chk ama'la'tz tuml yi e'chk tnum yi at tc'u'l. Nin baj cu' chitz'ibaltz swutz u'j yi ñe'n cunin ban. Yi bnixe'n, nintzun e' aj tzajtz kale chimolone't quib yi e' mas chitanum le ama'l Siló. ¹⁰ Kalena's tzun toque'n tx'ilu'ntz te'j swutz cu'n Kataj. I' tzun cawuntz te'j yi na' taw yi jujun piëx sbne'.

Yi chi'ama'lyi e' xonl Benjamín

¹¹ Toque'n tzun tx'ilu'n tan tilwe'n yi na' chicyaje't cyen yi e' xonl Benjamín, xomquen tu' te tajjal yi jujun najal. Cho'n tzun chinoje'n cyen te yi tx'otx' yi at nicy'al yi chi'ama'l yi e' xonl Judá, tu yi e' xonl ñep. ¹² Yi mojomil yi ama'la'tz i'tz: Te yi jalaj je'n tzi'n, cho'n xe't tzaj tzi a' Jordán. Nin xom tzaj xlaj Jericó. Xominin tunintz wi'wtz. Cho'n tzun ticy'e'ntz le ama'l tz'inunin tu' cwent Bet-avén. ¹³ Kalena's tzun mu'l jak' cu'n yi tnum yi na bi'aj Luz, yi ncha'tz na bi'aj Betel. Nintzun na copon Atarot-adar, yi at wi yi ju'wtz swutz cu'n yi tal tnum Bet-horón, yi at tzak' cu'n tzaj. ¹⁴ Kalena's tzun micy'pontz tan topone'n jalen Quiriat-baal. Yi Quiriat-baala'tz ncha'tz na bi'aj Quiriat-jearim, nin cho'n at chicwent yi e' xonl Judá. Ya'stzun yi mojom te yi jalaja'tz toque'n tzi'n.

¹⁵ Ma yi mojomil tetz cwe'n tzi'n, cho'n na xe't tzaj xtx'u'c Quiriat-jearim. Tunin na xomnin kale na itz'e't yi a' Neftoa. ¹⁶ Nin cho'n na cu'-tz, jalen yi na opon te yi ju'wtz yi at swutzo'c tzaj yi joco'j Ben-hinom, yi at tibe'n yi joco'j Refaim. Xomnin tunintz te yi joco'j Hinom, na icy'tz Jebús, nin na jepontz kale atit yi ne'ë a' En-rogel. ¹⁷ Kalena's tzun na pakxijtz le je'nak tzi'n. Nin na je' cu'ntz le ama'l Ense-mes. Nin na cu'-tz jalen Gelilot, yi ama'l yi cho'n at swutz cyen yi txala'j Adumín. Nintzun na copontz wutz c'ub tu Boán yi cy'ajl Rubén.

¹⁸ Ncha'tz na icy'ak swutze'n yi txala'j yi at swutz cyen yi ñk'ajlaj Jordán. Kalena's tzun na copontz tzi a' Jordán. ¹⁹ Na icy'ak cu'n tibe'n yi ama'l Bet-hogla. Nin na tzajpontz tzi' yi mar yi chin c'a' nin tan atz'um, kale na tzajpont yi a' Jordán. Ya'stzun yi mojom le jalaj cwe'n tzi'n.

²⁰ Yi a' Jordán ya'stzun mojom le jalaj xlaj tele'n tzi'n. Ya'stzun e'chk mojomil yi e'chk ama'l yi jatxlíj ñchiwutz yi e' xonl Benjamín, xomquen tu' te yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib.

²¹ Yi e'chk tnum yi cyetzaj yi jun k'u'j xonl Benjamín i'tz: Jericó, Bet-hogla, Emec-casis. ²² Tu Bet-arabá, Zemaraim, Betel. ²³ Tu Avim, Pará, Ofra. ²⁴ Tu Quefar-haamoni, tu Ofni, nin Geba. Ya'stzun yi coblaj tnum tuml yi e'chk aldeyil. ²⁵ Ncha'tz cyetzaj Gabaón, tu Ramá, tu Beerot, ²⁶ tu Mizpa, tu Cafira, tu Mozah, ²⁷ tu Requem, tu Irpeel, tu Tarala, ²⁸ tu Sela, tu Elef, tu Jebús yi ncha'tz na bi'aj Jerusalén, tu Gabaa, nin Quiriat. Ya'stzun yi cyajlajt tnum tuml yi e'chk aldeyil yi ak'líj scyetz yi e' xonl Benjamín.

19

Yi ama'l yi ak'lij scyetz yi e' xonl Simeón

¹ Itzun yi ca'p ama'l yi oc swerti'n te'j, ya'stzun ak'lij scyetz yi e' xonl Simeón. Xom quen tu' te yi jujun k'u'j e'. Cho'n tzun cyaje'n cyen chi'ama'l xo'l chi'ama'l yi e' xonl Judá. ² Je yi e'chk tnume'j yi ak'lij scyetz. Ak'lij yi tnum Beerseba, tu Seba, tu Molada, ³ Hazar-sual, Bala, Ezem. ⁴ Ncha'tz yi El-tolad, Betul, nin Horma, ⁵ Siclag tu Bet-marcabot, tu Azar-susa, ⁶ Bet-lebaot tu yi Saruhen. Oxlaj tzun tnum tuml yi e'chk aldeyil yi at chicwent.

⁷ Ncha'tz ak'lij yi coboxt tnume'j scyetz: Yi Enrimón, Eter, tu Asán, tuml yi e'chk aldeyil, ⁸ tuml cyakil yi e'chk aldeyil yi at jalen Baalat-beer, yi ncha'tz na bi'aj Ramat, cwent Néguev. Ya'stzun yi e'chk ama'l yi ak'lij scyetz yi e' xonl Simeón.* ⁹ Yi e'chk ama'la'tz yi ak'lij scyetz yi e' xonl Simeón, cho'n at le chi'ama'l yi e' xonl Judá. Na yi e' xonl Judája'tz nim cyetz chi'ama'l ak'lij. Cha'stzun te ak'lij mu'x scyetz yi e' xonl Simeón.

Yi ama'l yi ak'lij scyetz yi e' xonl Zabulón

¹⁰ Ma yi toxi'n ama'l yi oc swerti'n te'j, cyetz yi e' xonl Zabulón ban. Cho'n topone'n chimojom jalen Sarid. ¹¹ Nin na ocpon chimojom jalen Marala, nin na opon jalen Dabeset. Nin cho'n na opontz jalen kale atite't yi tal ne'x a', yi at swutz Jocneam. ¹² Yi na el Sarid, na bentz le'lnek tzi'n, na opontz Quislot-tabor, ncha'tz na icy'aktz Daberat. Nin cho'n na jepontz Jafía. ¹³ Kalena's tzun na el jalen Gat-hefer, na icy'ak Ita-cazín, nin na opon Rimón,

* **19:8** 1Cr 4:28-33.

ncha'tz na xa'k tzaj tan welt Nea. ¹⁴ Ma yi mojom je'n tzi'n, na xa'k tzaj tan welt le ama'l Hanatón, nin na elpon le joco'j Jefte-el. ¹⁵ At coblaj tnum le ama'la'tz tuml yi e'chk aldeyil. Yi chibi' yi e'chk tnuma'tz i'tz: Catat, Naalad, Simrón, Idala tu Belén. ¹⁶ Ya'stzun yi ama'la'tz tuml yi e'chk aldeyil yi ak'lrij scyetz yi e' xonl Zabulón. Xomquen tu' te tajlal yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib.

Yi ama'lyi ak'lrij scyetz yi e' xonl Isacar

¹⁷ Yi cyaji'n ama'l yi oc swerti'n te'j i'tz yi ak'lrij scyetz yi e' xonl Isacar, nin xomquen tu' te yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib. ¹⁸ Yi cy'anl tetz yi chi'ama'l i'tz, yi e'chk tnum Jezreel, Quesulot, Sunem. ¹⁹ Hafara'im, Sihón tu Anarahat. ²⁰ Ncha'tz yi tnum Rabbit, Quisión tu Abez. ²¹ Remet tu Enganim, En-hada tu Bet-pases. ²² Nin yi mojomil na opon Tabor Sahazima tu Bet-semes nin na opon stzi'yi tzanla' Jordán. Cyakil yi ama'la'tz i'tz waklaj tnum tuml yi e'chk aldey yi at chicwent. ²³ Nin ya'stzun yi ama'l yi ak'lrij scyetz yi xonl Isacar. Xomquen tu' te yi jujun k'u'j e'.

Yi ama'lyi ak'lrij scyetz yi e' xonl Aser

²⁴ Yi to'i'n ama'l yi oc swerti'n te'j i'tz yi ak'lrij scyetz yi e' xonl Aser. Nin xomquen tu' te yi jujun k'u'j e'. ²⁵ Yi ama'la'tz i'tz kale atit yi e'chk tnum Helcat Halí, Betén tu Acsaf, ²⁶ tu yi Alamelec, Amad tu Miseal. Te yi jalaj xlaja'tz, ja aj lo'cnak, jalen wi'wtz Carmelo tu Sihor-libnat. ²⁷ Ma yi jalaj tele'n tzi'n na opon je'n tzi'n Bet-dagón, nin na opon xlaj yi chi'ama'l yi e' xonl Zabulón yi at ñk'ajlaj Jefte-el, tu Betemec, Neiel, nin na opon Cabul. ²⁸ Cyakil yi ama'la'tz i'tz yi cy'anl tetz yi ama'l Abdón, Rehob,

Hamón tu Caná, jalen yi na opon te yi jun chin wutzile'n tnum Sidón. ²⁹ Ncha'tz yi mojom na opon jalen Ramá. Ej, nin na opontz le yi tnum Tiro, yi at tapij te'j. Nintzun na bentz jalen te yi ama'l Hosa, nin na opon tzi yi mar Mediterráneo tu Mahaleb, nin Aczib. ³⁰ Ncha'tz opon cunin yi mojoma'tz jalen Uma, Afec nin Rehob. Junak cob tzun tnum tu yi e'chk aldeyil. ³¹ Ya'stzun yi e'chk ama'l yi ak'lij scyetz yi e' xonl Aser. Xomquen tu' te'j yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib.

Yi ama'lyi ak'lij scyetz yi e' xonl Neftalí

³² Yi kaki'n ama'l yi oc swerti'n te'j i'tz yi ak'lij scyetz yi e' xonl Neftalí. Xomquen tu' te yi jujun k'u'j e'.

³³ Yi mojomil yi chi'ama'l, na opon jalen Helef, Alón-saanamin tu Adáni-neced, tu Jabneel jalen Lacum, nin na opontz jalen Jordán. ³⁴ Nin na ajt lo'cnak tzi'n jalen Aznot-tabor tu Hucoc. Ma yi cwe'n tzi'n, na opon te yi chi'ama'l yi e' xonl Zabulón. Ma yi toque'n tzi'na'tz na opon te yi chi'ama'l yi e' xonl Aser. Ma yi tele'n tzi'n na opon yi chimojom kale atit yi tzanla' Jordán.

³⁵ Ma yi e'chk tnum yi at tapij te'j yi ak'lij scyetz i'tz: Sidim, Zer, Hamat, Racat, Cineret, ³⁶⁻³⁸ Adána, Ramá, Hazor, Cedes, Edrei, En-hazor, Irón tu Migdal-el nin Horem, Bet-anat tu Bet-semes. Cyakil yi e'chk tnuma'tz i'tz belujlaj, tuml yi e'chk aldey yi at naka'jil. ³⁹ Ya'stzun yi e'chk tnum, yi ak'lij scyetz yi e' xonl Neftalí. Xomquen tu' te yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib.

Yi ama'lyi ak'lij scyetz yi e' xonl Dan

40 Yi juki'n ama'l yi oc swerti'n te'j ya'stzun yi ak'lij scyetz yi e' xonl Dan. Xomquen tu' te yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib.

41 Tul yi e'chk ama'la'tz at yi e'chk tnum: Zora, Estaol, Ir-semes, **42** Saalabín, Ajalón, Jetla, **43** Elón, Timnat, Ecrón, **44** Elteque, Gibetón, Baalat, **45** Jehúd, Bene-berac, Gat-rimón, **46** Mejarcón tu Racón, tu yi ama'l yi at swutz yi tnum Jope. **47** Poro quinin xcy'e' yi e'chk ama'la'tz scye'j yi e' xonl Dan. Chibene'nt tzun tan oyintzi' scye'j yi e' aj Lesem. Nin e' xcy'e' scye'j, na e' quim cyakil yi e' wunak cya'n yi ate'-tz le yi tnuma'tz. Nin ja cyetzaj yi ama'la'tz. Ncha'tz je' chitx'ixpul yi bi' yi tnuma'tz, nin oc cya'n tetz Dan, na ya'stzun bi' chimam cyen.†

48 Ya'stzun yi e'chk ama'l yi ak'lij scyetz yi e' xonl Dan. Ak'lij yi e'chk tnuma'tz tuml yi e'chk aldeyil scyetz. Xomquen tu' te yi jujun k'u'j e' yi chixonl quib.

Yi ama'lyi ak'lij tetz Josué

49 Yi wi't jatxle'n yi chi'ama'l cyakil yi e' xonl Israel, nintzun ak'lij mu'ë tetz Josué. **50** Ak'lij yi tnum Timnat-sera yi at wi'wtz Efraín tetz Josué, na ya'stzun yi ama'l yi jak i', nin alijt cyen tan Kataj yi ya'stzun sbne'. Nintzun oc Josué tan banle'n jun tnum, nin cho'n najewe'n i'-tz.

51 Ya'stzun yi e'chk ama'l yi baj chijatxol Josué tu Eleazar yi pale', scyuch' yi e' wi' banl wi' scyetz yi e' xonl Israel. Nin swutz cu'n Ryos yi toque'n tx'ilu'n te'j. Cho'n toque'n tx'ilu'n te'j swutz yi

† **19:47** Jue 18:1-29.

ama'l Siló, kale na chic'ulwit quib Ryos scyuch' yi e' xonl Israel.

Ya'stzun ban Ryos tan jatxle'n cu'n cyakil yi ama'l ñchiwutz yi e' xonl Israel. Tircu'n ncu' jatxij.

20

¹ Ej, itzun bantz, nin jilont Kataj tetz Josué. Itzun taltz: ² "Alaj scyetz cyakil yi e' atanum tan bixewe'n cobox tnum, kalel colwit tib jun yaj kol xubsij tan biyle'n cu'n jun tuch', chi yi walnak tetz Moisés.* ³ Na ko nk'era'tz tajbil jun yaj yil sbiy cu'n junt tuch', ba'n tzun lbentz tan colol tib tul yi e'chk tnuma'tz tan qui quime'n tan yi e' xonl yi alma'. ⁴ Yi ko at jun lben tan colol tib tul jun scyeri yi tnuma'tz, tajwe'n yil tz'opon stzi puertil yi tnum tan jakle'n permis scyetz yi e' wi' banl wi'. Tajwe'n xtxol i' scyetz yi ñe'n cunin mban yi til. Kalena's tzun tz'ak'lij ama'ltz tetz tan najewe'n tul yi tnuma'tz. ⁵ Yi kol tz'opon jun mero xonl k'ajtzun alma' tan joyle'n yi jun yaja'tz yi nxubsij, qui'c cuj tan cyak'ol yi e' wi' banl wi' ama'l tetz tan toque'n tan biyle'n. Na nk'era'tz tajbil yi ncu' biyol yi tuch'. Nin nk'e'tz ik tan paj yi at ñchi'chbe'n c'u'l te'j.

⁶ "Poro yi juna'tz yi mbiyon cu'n yi tuch', tajwe'n tan cyaje'n cyen tnum jalen cu'n yil tz'oc ma'le'n yi til. Nin kol lajluchax yi qui'c til, tajwe'n tan cyaje'n cyen le tnuma'tz jalen cu'n lquim yi wi'tz pale' yi na ak'uj te yi tiempa'tz, yi bnixe'n yi il. Ba'n tzun tz'ajtzajtz le tetz ama'l," stzun Kataj bantz.

⁷ Cyoque'n tzun yi e' xonl Israel tan sicy'le'n yi cobox tnuma'tz. Nin je bi' yi e'chk tnum yi

* **20:2** Nm 35:6-32; Dt 4:41-43; 19:1-13.

je' chisicy'ol: Yi tnum Cedes cwent Galilea, yi at wi'wtz Neftalí. Ncha'tz je' chisicy'ol Siquem, wi ju'wtz cwent Efraín. Ncha'tz je chisicy'ol Quiriat-arba, yi ncha'tz Hebrón bi', yi at wi'wtz Judá. ⁸ Ncha'tz je' chisicy'ol yi tnum Beser, yi at chicwent yi e' xonl Rubén, yi cho'n at jalaj cy'en yi a' Jordán, kale atit yi ñk'ajlaj yi at le ama'l tz'inunin tu'. Ncha'tz je' chisicy'ol yi tnum Ramot, yi at chicwent yi e' xonl Gad. Ncha'tz yi tnum Golán, yi at cwent Basán, kale najlche't yi e' xonl Manasés.

⁹ Ya'stzun yi e'chk tnum yi je' chisicy'ol tan xcone'n cyak'un yi e' xonl Israel, nin scyetz yi e' yi nk'e'tz e' xonl Israel yi najlche' ñchixo'l. Cho'n ñchicole' quib yi e' yi nk'era'tz cyajbil yi ncu' chibiyol jun cyuch', bantz qui chiquime'n tan jun xonl yi alma'. Ñchicyajk tc'u'l yi jun tnuma'tz jalen yil tz'oc ma'le'n yi quil.

21

Yi e'chk tnum yi ak'lij scyetz yi e' xonl Leví

¹ Cyakil yi e' ajcaw tetz yi jujun najal te yi xonl Leví, nin e' mol quib tircu'n le ama'l Siló, yi at Canaán, tan yol tetz Eleazar yi pale', tu Josué, nin tan yol scyetz yi e' ajcaw tetz yi jujun k'u'j xonl Israel. ² Yi cyopone'n, nintzun cyaltz: "Talnak Kataj tetz Moisés, yi tajwe'n tan cyak'olu' cobox tnum sketz tan kanajewe'n tul. Nin tajwe'n tan cyak'olu' ka'ama'l kalel chiwane't kawun."* ³ Cyak'ol tzun yi e' ajcawa'tz cobox tnum scyetz yi e' xonl Leví tan chinajewe'n tul. Ncha'tz cyak' e'chk ama'l scyetz

* **21:2** Nm 35:1-8.

kalel chiwane't e' cyawun. Ja chiban tane'n quib yi talnak Kataj tentz.

⁴ Bajx e' oc tan tx'ilu'n te'j tan jatxle'n chiluwar yi e' k'u'j yi chixonl quib ḥchixo'l yi e' xonl Leví. Nin yi toque'n tx'ilu'n te'j, cho'n tzun noje'n cyen te yi jun k'u'j xonl Coat, yi e' xonl Aarón yi pale'. Oxlaj tnum chicambaj. Cho'n at yi oxlaj tnuma'tz xo'lak chi'ama'l yi e' xonl Judá tu yi e' xonl Simeón, nin e' xonl Benjamín. ⁵ Ma e' mas xonl Coat, lajuj tnum e' cambaj. Yi e'chk tnuma'tz cho'n at tul chi'ama'l yi e' xonl Efraín tu yi e' xonl Dan, nin tul chi'ama'l jun k'u'j scyeri yi e' xonl Manasés, yi cob elnake'. ⁶ Ncha'tz e' ban yi e' xonl Gersón yi bajx cy'ajl Leví. Oxlaj tnum e' cambaj. Yi e'chk tnuma'tz cho'n at tulak chi'ama'l yi e' xonl Isacar, tu Aser, tu Neftalí, nin yi jalajt k'u'j xonl Manasés, yi najlche' Basán. ⁷ Ncha'tz e' ban yi jujun k'u'j aj Leví yi e' xonl Merari. Coblaj tnum e' cambaj. Yi e'chk tnuma'tz cho'n at le chi'ama'l yi e' xonl Rubén, tu Gad nin Zabulón.

⁸ Cyak'ol tzun cyakil yi e' xonl Israel yi e'chk tnuma'tz scyetz yi e' xonl Leví tan chinajewe'n tul. Ncha'tz cyak' chi'ama'l tetz pstorbil cyawun, quib yi talnak Kataj tetz Moisés. ⁹⁻¹⁰ Nin yi chibi' yi e'chk tnum yi ncyak' yi e' xonl Judá scyuch' yi e' xonl Simeón scyetz yi e' xonl Leví yi e' xonl Coat, yi xonl Aarón, yi e' camban yi bajx swerti'n, i'tz: ¹¹ Bajx tak'le'n yi tnum Quiriat-arba, nka Hebrón scyetz, yi at wi'wtz cwent Judá. Ya'stzun yi tnum kale e' cawunakit yi e' xonl Anac, yi jun yaj yi chin wutz tkan nin banak. Ncha'tz ak'lij chi'ama'l tetz chipstorbil.

¹² Poro yi mas ama'l tuml yi e'chk aldey yi at

cwent Hebrón nsken ak'lij tetz Caleb yi cy'ajl Jefone. ¹³ Ej, nin yi tnum Hebróna'tz, i'tz jun scyeri e'chk tnum kalel chicolwit quib yi e' yi na quim junt cyuch' cya'n tan jun xubse'n yi na chiban.

Ncha'tz ak'lij yi e'chk tnume'j scyetz yi e' mas xonl Aarón yi pale': ¹⁴ Libna, tu Jatir, tu Este-moa, ¹⁵ tu Holón, tu Debir, ¹⁶ tu Aín, tu Juta, nin Bet-semes. Solte'j yi beluj tnuma'tz, at len ama'l tetz pstorbil cyawun. ¹⁷ Ma yi e' xonl Benjamín, cyak' yi e'chk tnum Gabaón, tu Geba scyetz e' xonl Levíja'tz. ¹⁸ Ncha'tz cyak' yi cobt tnum Anatot tu Almón scyetz. Yi cyaj tnuma'tz, at len e'chk ama'l tetz pstorbil solte'j. ¹⁹ Ya'stzun oxlaj tnuma'tz yi ak'lij scyetz yi e' xonl Aarón. Ej, nin te yi jujun tnum, at len cu'n pstorbil cyawun solte'j.

²⁰ Ma yi e' xonl Efraín, cyak' coboxt tnum scyetz yi e' mas xonl Leví yi e' xonl Coat. ²¹ Ak'lij yi tnum Siquem scyetz, yi cho'n at wi'wtz Efraín. Ej, nin yi jun tnuma'tz Siquem, i'tz junt scyeri e'chk tnum kalel chicolwit quib yi e' yi na quim jun cyuch' cya'n tan jun xubse'n yi na chiban. Ncha'tz ak'lij yi tnum Gezer scyetz, ²² tu yi tnum Kibsaim, nin Bet-horón. Cyetzaj tzun yi cyaj tnuma'tz tuml yi e'chk pstorbil. ²³ Ma yi e' xonl Dan, cyak' coboxt tnum scyetz. I'tz yi e'chk tnum: Elteque tu Gibetón, Ajalón nin Gat-rimón. ²⁴ Ya'stzun yi cyajt tnuma'tz tuml yi e'chk pstorbil yi ak'lij scyetz cyak'un yi e' xonl Dan. ²⁵ Ma yi jun k'u'j scyeri yi e' xonl Manasés yi cob elnake', cyak' cobt tnum tuml yi e'chk pstorbil scyetz yi e' xonl Levíja'tz. I'tz yi tnum Taanac tu yi tnum Gat-rimón. ²⁶ Ya'stzun lajuj tnuma'tz, tuml yi e'chk pstorbil yi ak'lij scyetz yi

e' xonl Leví yi e' xonl Coat.

²⁷ Ma scyetz yi jujun k'u'j xonl Leví, yi e' xonl Gersón, ak'lij cob tnum scyetz, yi cho'n at chicwent yi e' xonl Manasés. Yi cob tnuma'tz i'tz: Beestera tu Golán, yi at cwent Basán. Yi tnum Golán i'tz jun scyeri e'chk tnum kalel chicolwit quib yi e' yi na quim jun cyuch' cya'n tan jun xubse'n yi na chiban. Ak'lij yi cob tnuma'tz scyetz tuml yi e'chk pstorbil. ²⁸ Ma yi e' xonl Isacar, cyak' cyaj tnum scyetz. I'tz yi tnum Cisón tu Daberat, ²⁹ tu Jarmut, tu yi tnum En-ganim. Ya'stzun cyaj tnuma'tz tuml chipstorbil yi ak'lij scyetz cyak'un yi e' xonl Isacar. ³⁰ Ma yi e' xonl Aser, cyak' cyaj tnum scyetz. I'tz yi tnum Misael tu Abdón, ³¹ tu Helcat nin Rehob. Ya'stzun cyaj tnum, tuml yi e'chk pstorbil. ³² Ma yi e' xonl Neftalí, cyak' ox tnum tuml yi e'chk pstorbil scyetz. I'tz yi tnum Cedes, yi at tzaj Galilea, jun scyeri e'chk tnum kalel chicolwit quib yi e' yi na quim jun cyuch' cya'n tan jun xubse'n yi na chiban. Ncha'tz cyak' Hamot-dor, tu yi tnum Cartán scyetz. ³³ Ya'stzun yi oxlaj tnuma'tz yi ak'lij scyetz yi e' xonl Gersón, tuml yi e'chk ama'l tetz pstorbil.

³⁴ Ma scyetz yi jujun k'u'j xonl Merari yi ncha'tz e' xonl Leví, ak'lij cyaj tnum scyetz tuml e'chk pstorbil cyak'un yi e' xonl Zabulón. Yi e'chk tnuma'tz i'tz: Jocneam tu Carta, ³⁵ tu Dimna, nin yi tnum Naalal. ³⁶ Ncha'tz ak'lij cyajt tnum tuml yi pstorbil yi at chicwent yi e' xonl Rubén. Yi e'chk tnuma'tz i'tz: Beser tu Jahaza, ³⁷ tu Cademot, nin yi tnum Mefaat. Ya'stzun yi cyaj tnum yi ak'lij scyetz. ³⁸ Ncha'tz ak'lij cyajt tnum yi at chicwent

yi e' xonl Gad. Yi e'chk tnuma'tz i'tz: Ramot, yi at cwent Galaad, nin yi na xcon tetz colbil ib, tu yi tnum Mahanaim,³⁹ tu Hesbón, nin yi tnum Jazer. Ya'stzun yi cyajt tnuma'tz yi ak'lilj scyetz tuml yi e'chk pstorbil.⁴⁰ Coblaj tzun tnum ak'lilj scyetz yi e' xonl Merari. Ya'stzun yi e' xonl Leví yi wi'tzbil tlen tele'n yi cyetz chi'ama'l.

⁴¹ Yi tajjal tnum yi cyetzaj yi e' xonl Leví ñchixo'l cyakil yi mas xonl Israel i'tz ca'wunak wajxak tnum. Cyakil yi e'chk tnuma'tz at len cu'n pstorbil cyawun solte'j.⁴² Apartchk len atit yi jujun tnum. Nin at len ama'l tetz pstorbil te'j.

⁴³ Ya'stzun bantz, yi tk'ol Kataj Ryos cyakil yi e'chk ama'l scyetz yi e' xonl Israel. Nin yi ama'la'tz, ya'stzun yi suki'nt ta'n scyetz yi e' chimam chite'. Cyetzaj yi e'chk ama'la'tz, nin e' naje' swutz.

⁴⁴ El cu'n tzun Kataj Ryos te yi yol yi suki'nt ta'n, nin jal tzatzin paz ñchixo'l. Ma yi chicontr, quinin e' nimsaj chic'u'l tan oyintzi' scye'j, na Kataj Ryos oc tan quich'eye'n tan chixcyewe'n scye'j.⁴⁵ Qui'c nin jun yol yi alijt cyen tan Kataj Ryos yi qui'k el cu'n te'j. Ma na el cu'n te'j quib yi suki'nt ta'n scyetz yi e' xonl Israel.

22

Yi cyaje'n yi e' xonl Rubén tu yi jun k'u'j xonl Manasés

¹ Itzun bantz, yi wi't jatxle'n yi ama'l scyetz yi e' xonl Israel. Nintzun ñchak Josué yi e' xonl Rubén, tu yi e' xonl Gad, tu yi jun k'u'j xonl Manasés yi cob elnake', yi nsken bixe' tan chinajewe'n le ama'l jalaj cy'en yi a' Jordán.² Itzun taltz scyetz: "Ma jalu', yi axwok itetz, ja bin iban tane'n yi alijt

cyen tak'un Moisés yi ñchakum Ryos. Ncha'tz ja cxo'cwok jak' wetz inca'wl. ³ Ej, nin quinin nke'l te ic'u'l yi o' ixonl, na atixe't nin tan kuch'eye'n. Nin tan tu' yi ya'tz itane'nwok na cxtzanwok tan banle'n tane'n yi ca'wl Kataj Ryos. ⁴ Ma jalu', ja el cu'n Kataj te yi yol yi suknak. Ej, nin na katzatzin, na ja kacambaj yi ketz ka'ama'l. Tyoõtu' tzitetz tan kuch'eye'n. Ma jalu', ba'n bin cxa'jtwok le itetz i ama'l, yi at jalaj icy'en a' Jordán, yi tak'nak Moisés, yi ñchakum Ryos tzitetz.* ⁵ Ntin na waj yil tzinna'wsaj tzitetz, yi quil tz'el te ic'u'l yi ca'wl yi talnak Moisés sketz. Je yi ca'wle'j: ‘Tajwe'n tzilok'wok yi Kataj yi kaRyosil. Xomenwok te yi tetz tajbil. Banwok tane'n yi tetz ca'wl, nin tajwe'n xconwok tetz i' tetz cu'n italma', nin tetz cu'n ichamil,’” stzun Josué ban scyetz.

⁶ Yi wi't tlol Josué yi xtxolbile'j scyetz, nintzun tak' i' banl squibaj. Ej nin e' jatx quibtz. Nintzun e' ajtz le cyetz chi'ama'l.

⁷ Na yi e' xonl Manasés, cob e' el. At jun k'u'j yi cho'n tk'ol Moisés yi cyetz chiluwar le ama'l cwent Basán. Ma yi junt k'u'j, cho'n tk'ol Josué chi'ama'l jalajicy' tzaj yi a' Jordán. Yi ntaxk cha'j, nintzun tal Josué scyetz yi bajx k'u'j yi at chi'ama'l jalaj cy'en yi a' Jordán: ⁸ “Ma jalu', ba'n cxa'j le itetz i ama'l. Ba'n tzicy'ajwok nin e'chk awun tu e'chk oro, tu sakal, tu brons, tu e'chk balaj ch'ich', tu balaj be'chok yi ja icambaj scye'j e' kacontr. Nin ba'n tzitak'wok mu'ñ scyetz e' ixonl yi ate' cyen,” stzun Josué bantz scyetz.

⁹ Ya'stzun bantz yi chijatxol quib yi e' xonl

* **22:4** Nm 32:20-32; Jos 1:12-15.

Rubén, Gad tu yi jun k'u'j xonl Manasés, scyuch' yi e' mas chixonl yi ate' le ama'l Siló cwent Canaán. Cho'n cyaje'n Galaad, na ya'stzun cyetz chi'ama'l chi yi talnak Ryos tetz Moisés.

¹⁰ Itzun bantz, yi cyopone'n yi e' xonl Rubén, Gad tu Manasés stzi' a' Jordán cwent Canaán, nintzun e' oc tan banle'n jun k'ajbil. ¹¹ Topone'n tzun stziblal ḥchiwi' yi e' mas xonl Israel, yi nsken bnix jun patbil tx'ixwatz cyak'un yi e' xonl Rubén tu yi e' xonl Gad tu yi jun k'u'j xonl Manasés tzi yi a' Jordán cwent Canaán. ¹² Yi quibital yi e' xonl Israel yi xtxolbila'tz, nintzun e' mol quibtz le ama'l Siló, nintzun klo' e' bentz tan oyintzi' scye'j. ¹³ Poro bajx tzun e' bene'n cobox yajtz cya'n, tan yol scyetz yi e'a'tz yi ate' le ama'l Galaad yi at jalaj cy'en Jordán. ¹⁴ Bene'n tzun Finees yi cy'ajl Eleazar yi pale', scyuch' lajuj wi' banl wi' yi e' xonl Israel. Jujun tzun wi'tz ajcaw bentz te yi jujun k'u'j e'. ¹⁵ Yi cyopone'n scye'j yi e' xonl Rubén, Gad, tu yi junt k'u'j xonl Manasés yi ate' le ama'l Galaad, nintzun cyaltz:

¹⁶ —E'u' katanum yi e'u' xonl Israel. Ja ku'l tan yol scyeru' tan chibi' yi e' mas tanum Ryos. ¿Mbi tzun i ila'tz yi xtxolbile'j yi na chitzanu' tan banle'n? ¿Nk'e'tz pe' telse'n k'ej yi kaRyosil na chibantu'? ¿Nxac mme'l chijatxol quibu' te mero kaRyosil? ¿Mbi xac na chitzanu' tan banle'n junt patbil chitx'ixwatzu'? Na tan yi xtxolbile'j na chitzanu' tan telse'n k'ej Ryos. ¹⁷ Qui'c pe chiwutzu' te'j yi nimix cunin kil kajuch swutz Ryos. Nin tan yi e'chk kila'tz nimix cunin kaxonl

chiquim tan paj.[†] **18** Poro yi e' cyeru' na chitzanu' tan pajle'n junt tir yi ca'wl Ryos. Ej nin yi ko ja wi't el chixajsal quibu' te Ryos, tz'ul kacaws kacyakil cu'n. **19** Ma jalú', yi ko wi'nin ilc'ol tul yi ama'l kale nchopone'tu', or bin cha'jku' tan najewe'n skaxo'l, kale atit yi ca'l Ryos yi mantial tu'. Mas balaj yil cha'ju', nin yil cyetzaju' mu'ë cyeru' te yi ama'l kale najlcho't ketz. Na qui na kaj yil chipaju' ca'wl Ryos tan yi junt patbil chitz'ixwatzu'. Na ko ya'tz chibantu', sjalok ketz kil swutz Ryos, nin sjalok oyintzi' skaxo'l. Cha'stzun te qui na kaj yil chibantu' junt patbil chitz'ixwatzu', na at nin jun skaxo'l. **20** Ulk tx'akx ñchic'u'lu' yi ñe'n cu'n banak Acán yi cy'ajl Zera, yi juchul til swutz Ryos. Ja juch i' til yi saje'n tewal yi e'chk takle'n yi qui'c rmeril tan tetzal. Poro nk'e'tz ñchuc Acán quim tan paj yi til. Ma na ja chiquim jun c'oloj,[‡] che'ch tzun yi e' chakuma'tz bantz.

21 Yi quibital yi e' xonl Rubén, Gad tu yi jun k'u'j xonl Manasés yi yola'se'j, nintzun cyaltz scyetz yi e' wi' banl wi'a'tz:

22—E'u' kawi' banl wi', sak swutz yi wi'tz Ryos, yi mas cham swutz alchok ryosil, yi qui na katzan tan banle'n junt patbil katx'ixwatz tan telse'n k'ej i', nka tan tele'n kajatxol kib te'j. Ncha'tz nk'e'tz tan kajatxol kib scyuch'u'. Na yi ya'tzk, ja klo' wi't ke'l cu'n swutz ta'n. **23** Ej, nin jajk bnix ka'n tan pate'n katx'ixwatz, nka tan koyil e'chk oy tetz Ryos, nka tan joyle'n kabalajil swutz i', Ryos tz'ak'on kacaws. **24** Poro yi mero bintzi i'tz, yi ja bnix yi jun k'ajbila'tz ka'n tan na'wse'n scyetz

[†] **22:17** Nm 25:1-9. [‡] **22:20** Jos 7:1-26.

yi e' kanitxa' tzantzaj. Na ko tzun lcyal yi e' chinitxajilu' scyetz yi e' ketz kanitxa': "Yi axwok itetz, qui'c itocle'n te yi ketz Kataj yi kaRyosil yi o' xonl Israel. ²⁵ Na cyajnak cyen tk'ol Ryos yi tzanla' Jordán tetz jatxbil kaxo'l tzituch'wok. Cha'stzun te qui'c itocle'n te Kataj.

"Ej, nin ko ya'tz chiban yi chinitxa'u' scye'j yi e' ketz, tz'elepon tzun Kataj te chic'u'l yi e' ketz kanitxa'. ²⁶ Cha'stzun te ja katxum tan banle'n yi jun k'ajbila'tz. Poro nk'e'tz tan pate'n jun katx'ixwatz tibaj, nka tan toye'n e'chk oy tetz Ryos. ²⁷ Ma na ja bnix ka'n tetz tu' jun techl skaxo'l scyuch'u', nin ḫchixo'l yi kaxonl tzantzaj. Ej, nin ja bnix ka'n tan qui cyalol yi chixonlu' tzantzaj, yi qui'c cyocle'n yi e' ketz kaxonl te Kataj Ryos. Ncha'tz ja bnix ka'n tan ḫchajle'n yi ncha'tz o', ba'n kopon ḫchixo'lu' tan tak'le'n katx'ixwatz tetz Ryos tan jale'n cuybil kapaj. Ej, nin tan kabansal kib tuch' i'. ²⁸ Ej, nin ncha'tz, ja bnix yi jun k'ajbila'tz kak'un, na ko tzun tz'a'lchij yi qui'c kocle'n ketz scyuch' e' kaxonl te Kataj, ba'n tzun kaltz scyetz: 'Chixmayninu' yi jun k'ajbile'j, yi bnixnak cyen cyak'un yi e' kamam kate'. Ya'stzun teblal yi jun patbil katx'ixwatz yi at swutz Ryos kale atit yi tetz ca'l. Nin nk'e'tz tetz patbil katx'ixwatz yi bnixnak cyen cyak'un, ma na i'tz tan xcone'n tetz jun techl skaxo'l scyuch'u' yi junit kaRyosil.' ²⁹ Ryos tz'ak'on kacaws kol kapaj yi ca'wl i', na qui na kaj yil kaban junt patbil katx'ixwatz apart swutz yi jun yi at kale atit yi ca'l i'," che'ch tzun yi e' xonl Rubén tu Gad bantz.

³⁰ Itzun yi quibital yi e' bajxom scyetz yi e' xonl Israel tu Finees yi pale', tu yi chibajxom yi jujun k'u'j xonl Israel yi mbi cu'n cyal yi xonl Rubén, Gad

tu Manasés, nintzun e' tzatzin te'j. ³¹ Itzun tal yi pale' Finees yi cy'ajl Eleazar:

—Ma jalu', na el katxum tetz yi ba'n atit, nin xomij wi' Ryos ske'j. Na qui na chitzanu'tan telse'n k'ej i'. Ja bin kaclax tk'ab yi kacaws yi ja klo' tak' Ryos, yi jak chipaju' ca'wl i'.

³² Yi wi't baje'n yi xtxolbile'j, nintzun e' jatx quibtz. Nin e' aj tzaj cyetz Finees scyuch' yi e' mas ajcaw le chi'ama'l kale ate't yi e' mas chixonl. Yi cyopone'n, nintzun e' oc tan xtxole'n scyetz yi mbi cu'n cyal yi e' xonl Rubén, Gad tu Manasés. ³³ Yi quibtal yi e' mas, nintzun e' tzatzintz te'j, nin e' octz tan tak'le'n chik'ajsbil tetz Ryos. Nin jetza'tz qui't e' oc tan oyintzi', nin tan majle'n yi chi'ama'l yi e' xonl Rubén, Gad tu Manasés.

³⁴ Ma yi e' xonl Rubén, Gad tu Manasés, nintzun oc yi bi' yi jun k'ajbila'tz cya'n tetz Ed. Yi na elepont i'tz: “Jun techl tetz ketz yi Jehová i' Kataj yi kaRyosil.”

23

Yi jilone'n Josué scyetz cyakilyi e' xonl Israel

¹ Itzun bantz, te yi nsken el nimix tiemp yi jale'nix tzatzin paz ñchixo'l yi e' xonl Israel scyuch' yi e' chicontr, nin yi nsken tijin c'u'l Josué, ² nintzun e' ñchak i' cyakil yi e' xonl Israel, scyuch' yi e' wi' banl wi', scyuch' yi e' ajcaw, scyuch' yi e' pujul xtisya', nin scyuch' yi cyajcawil yi e' sanlar. Ej, itzun yi chimolol quib nintzun taltz scyetz:

“Yi in wetz, ja chintjin, nin txant tan inquiime'n.

³ Ja itilwok yi e'chk takle'n yi mban Kataj scye'j yi e' kacontr, na i' mmo'c tan oyintzi' scye'j, tan tk'ol i' yi

chi'ama'l sketz. ⁴Ej, nin in nchinjatxon cu'n cyakil yi e'chk ama'la'tz tziwutz tetz i herens scyuch' ixonl. Tx'ilu'n cu'n oc te'j yi woque'n tan jatxle'n. Ej, nin nk'e'tz ntin ncu' injatxol yi e'chk ama'la'tz yi nsken ketzaj, ma na ncha'tz yi e'chk ama'l yi txe'n ketzaj. Cyakil yi e'chk ama'la'tz, na jop yi ama'l yi na xe't nin te yi a' Jordán, jalen tzi mar Mediterráneo yi at toque'n tzi'n. ⁵Ma jalu', Kataj Ryos tz'ocopon tan chilaje'n len yi e' yi najlche' swutzak yi e'chk ama'la'tz. Nin tzitetzaje'wok yi chi'ama'l quib yi suki'nt sketz tan kaRyosil yi cawl ketz. ⁶Nque'n binwok il tan banle'n tane'n yi tetz ley yi tz'iba'nt cyen tan Moisés. Xomenwok te'j quib yi na tal. Quil tzijatx len itib mu'x̄ tal te'j. ⁷Quil cxomwok te cyajtza'kl yi e' awer nak yi e' cyaj cyen tzixo'l wok. Quil tzitak' k'ej yi cyetz chiryosil. Nin quil cxo'cwok jak' chica'wl. Nin quil tzitalwok chibi'. Quil txisukwok jun iyol tan chibi' e'chk chiryosila'tz. ⁸Ma na ilenin xomenwok te yi tajbil yi kaRyosil yi cawl ketz. Xomenwok te'j, chi isajle'nix tunintz. ⁹Na ja itil, yi tan yi tetz porer ja che'l lajul yi e' taw yi e'chk lmak tnuma'tz, yi chin cham nin e'. Nin sajle'n tunintz, cya'l jun jak xcy'e' tzite'jwok. ¹⁰Na tan alchok jun tzitetzwok xcy'e' yi juna'tz tan chilaje'n len jun mil icontr.* Na yi Kataj yi cawl ketz, i' tz'ocopon tan oyintzi' tetz ixel,† chi suki'nt ta'n.

¹¹"Q'uicy'lej binwok itib te yab ajtza'kl. Nin lok'wok yi Kataj Ryos yi ajcaw ske'j. ¹²Na ko quil tziq'uicy'lej itib, nin kol cxomwok te cyajtza'kl yi e' awer nak yi ate' tzixo'l, nin kol tzitok'bej itib

* **23:10** Dt 32:30. † **23:10** Dt 3:22.

scyuch' e' xna'n yi awer naka'tz, ¹³ jun cu'n yol quil che' lajlen Ryos yi e' wunaka'tz tzixo'lwok. Ma na chixconk ta'n tan i' tan ixite'n. Na chixconk chi jun leb, nka jun tramp ta'n, tan icu'se'nwok. Nin chixconk ta'n, tan ibuchle'n. Na ni'cu'n ḥchibne' tzite'j chi na ban jun tx'i'x le kawutz. Ya'stzun sbajok tzite'j. Jalen cu'n yil cxsotzwok icyakil cu'n swutz yi balaj ama'le'j yi ja tak' Kataj Ryos tzitetz.

¹⁴ "Ma yi in wetz txant tan waje'n wetz ḥchixo'l alma'. Poro te yi ntaxk na'j, tajwe'n yil cxo'c il tan xtxumle'n cyakil yi xtxolbil yi ja bnix tan Ryos ske'j. Na ja el cu'n i' te'j cyakil quib yi suki'nt ta'n sketz. Nin qui'c nin jun yol i' yi qui'k mme'l cu'n te'j. Siquier nink mu'x yi qui'k mme'l k'ab i' te'j. ¹⁵ Poro chi yi mme'l cu'n Ryos te yi e'chk takle'n balaj yi suki'nt ta'n sketz, cho'n nin sbne' i'-tz tan tak'le'n kacaws chi yi talnak i'. Stk'e' i' kacaws, jalen cu'n yi cya'l jun lcyaj cyen swutz yi balaj ama'le'j yi ja wi't tak' i' tzitetz. ¹⁶ Na ko quil cxe'lwok cu'n te yi iyol yi isuknak tetz, nin kol cxbenwok tan chic'u'laje'n e'chk ryos yi banij tu' tane'n, nin kol cxmeje' cu'nwok ḥchiwutz yi e'chk ryosa'tz, jun cu'n yol jepon lajp wi' Kataj tzite'j, jun cu'n yol cxsotzokwok swutz yi jun balaj ama'le'j yi ja tak' i' tzitetz."

24

Yi chijatxol quib Josué scyuch' yi e' mas xonl Israel

¹ Itzun bantz, nintzun ḥchak Josué cyakil yi e' xonl Israel tan cyule'n te'j le ama'l Siquem. Nintzun ben mantar tan chichakle'n yi e' wi' banl wi' scyuch' e' mas wi'tz ajcaw, scyuch' yi e' juez,

scyuch' yi e' cyajcawil yi e' sanlar. ² Yi chimolol quib, nintzun tal i' scyetz:

—E'u' intanum, je yol yi kaRyosile'j: “Tenëchan yi e' imam ite', yi Taré tu yi e' cy'ajl, yi Abraham tu Nacor, cho'n cya'te'n tzi tzanla' Eufrates, nin ocnake' tan chic'u'laje'n e'chk chiryo sil yi apart.* ³ Poro nin je' intxa'ol yi Abraham, te yi najlij i' tzi tzanla'a'tz, nin ja saj incy'al tzone'j le ama'l Canaán. Ja je' impuc'sal† yi xonl i', nin ja jal yi bajx cy'ajl i' wa'n yi na bi'aj Isaac.‡ ⁴ Ma tetz Isaac, ja wak' cob cy'ajl i' yi i'tz Jacow nin Esaú.§ Nintzun wak' yi wi'wtz Seir* tetz Esaú tan na-jewe'n swutz. Ma tetz Jacow scyuch' yi e' xonl, cho'n tzun chibene'ntz Egipto.† ⁵ Cho'n ate'-tz Egipto yi e' bene'n inchakol Moisés tu Aarón tan chicolpene'l tzaj. Nin ja chilo'on yi e' aj Egipto wa'n. Tircu'n e' quime'n yi bajx chicy'ajl wa'n. Kalena's tzun cycle'n liwr yi e' itaj itxu'.‡ ⁶ Yi cycle'n tzaj Egipto, nin yi cyopone'n tzi Cyak Mar, nintzun e' saj xomok yi e' sanlar cwent Egipto tan chitz'amle'n klo'. Yi e' sanlara'tz cy'a'n len e'chk care't tu chej cya'n tetz oyintzi'. ⁷ Cyoque'n tzun yi e' itaj tan jakle'n ñch'eybil cyetz swetz. Cwe'n tzun jun chin tz'o'tz wa'n ñchixo'l, scyuch' yi e' aj Egiptoja'tz. Nintzun saj inkojol yi mar squibaj yi e' aj Egipto. Ej, nin sak cu'n tziwutzwok yi mbi mbajij scye'j.§

”Ej, nin ncha'tz, nim tiemp ncxonwok tul yi

* **24:2** Gn 11:27. † **24:3** Gn 12:1-9. ‡ **24:3** Gn 21:1-3. § **24:4**
Gn 25:24-26. * **24:4** Gn 36:8; Dt 2:5. † **24:4** Gn 46:1-7. ‡ **24:5**
Ex 3:1—12:42. § **24:7** Ex 14:1-31.

ama'l tz'inunin tu',⁸ jalen cu'n yi ncxu'lwok swutz yi chi'ama'l yi e' amorroeo yi ate' swutz len yi tzanla' Jordán. Yi e' wunaka'tz ja cho'c tan oyintzi' tzite'j, poro ja wak' ama'l tzitetz tan ixcyewe'n scye'j, nin tan itetzal yi cyetz chi'ama'l,* na ja chimbajxij tziwutzwok tan chixite'n cu'n.⁹ Ncha'tz ban Balac, yi cy'ajl Zipor, chireyil yi e' aj Moab. Nin oc tan oyintzi' tzite'j. Nin oc chiyol tu Balaam, yi cy'ajl Beor tan icunse'n klo'.¹⁰ Poro quinin wak' ama'l tetz, ma na ja wak' ibanl. Nin ala' tir nxclaxwok wa'n.† ¹¹ Icy'e'n tzaj tzun ibanwok wi tzanla' Jordán,‡ nin ja cxu'lwok jalen Jericó, nin yi e' aj Jericója'tz e' oc tan oyintzi' tzite'j, poro ja wak' ama'l tzitetz tan ixcyewe'n scye'j. Ncha'tz ja wak' ama'l tzitetz tan ixcyewe'n scye'j yi e' amorroeo, scyuch' yi e' ferezeo, scyuch' yi e' aj Canaán, scyuch' yi e' hitita, scyuch' yi e' gergeseo, scyuch' yi e' heveo, nin yi e' jebuseo.¹² Ma yi e' amorroeo scyuch' yi chireyil, ja che'l ojk tan xo'w, na ja chixcon jun c'oloj xux wak'un tan chilaje'n len. Cha'stzun te quinin xcon yi ima'cl tetz oyintzi', ma na in nchilajun len. ¹³ Cha'stzun te in mmak'on yi e'chk balaj cojbil tzitetz yi quinin ncxak'ujwok tan banle'n ba'n tetz. Nin ncha'tz yi e'chk balaj tnum in mmak'on tzitetz. Ej, nin yi balaj tx'otx' kale atixe't jalú', kale atit wi'nin uva tu oliw, nk'e'tz axwok awal tetz. Poro in mmak'on tzitetz," stzun Ryos bantz, chij Josué scyetz yi e' xonl Israel. ¹⁴ Ncha'tz tal Josué scyetz:

—Cha'stzun te e'u' intanum, cyeke'u' ḫchi' Ryos,

* **24:8** Nm 21:21-35. † **24:10** Nm 22:1—24:25. ‡ **24:11** Jos 3:14-17.

nin chixconku' tetz, tetz cu'n cyalma'u', nin tetz cu'n chichamilu'. Quil cho'cu' tan chic'u'laje'n e'chk ryos yi apart, chi banake' yi e' kamam kate' yi ate' tzaj stzi tzanla' Eufrates, nin yi ate' tzaj Egipto. Ma na mas balaj yil cho'cu' tan c'u'laje'n yi Kataj yi kaRyosil. ¹⁵ Poro ko qui na cyaju' chixomu' te Kataj, ba'n bin chitxa'e'nu' ninin jalcu'n yi na' scyetz jun chiryo silu' sbne'. Tajwe'n tan bixe we'n cyanu' kol chixomu' te yi e'chk ryos yi xomnake' yi e' kamam kate' te'j, yi najlche' tzaj tzi tzanla' Eufrates, nko na cyaju' chixomu' te chiryo sil yi e' amorroeo yi ate' tzone'j. Chin tajwe'n cunin yil chitxa'e'nu'. Poro yi in wetz, tu yi innajal kaxomok te Kataj, nin skabne' tane'n yi tetz tajbil, chij Josué bantz scyetz yi e' xonl Israel.

¹⁶ —Qui'. Quil kak' ama'l te yi xtxolbile'j, yi nink kilcyen yi Kataj yi kaRyosil tan kaxome'n te junt ryos. ¹⁷ Na yi Kataj yi kaRyosil, i' o' elsan tzaj scyuch' yi e' kamam kate' jak' chica'wl yi e' aj Egipto, yi ocnake' tan kabuchle'n. Nin ja ñchaj i' yi e'chk balaj milawr sketz. Ncha'tz, ja ko' q'uicy'lej i' te yi nkaxom tzaj ñchixo'l yi e' mas wunak. ¹⁸ Ej, nin ncha'tz ja che'l lajul i' cyakil yi e' kacontr yi ate' skawutz, scyuch' yi e' amorroeo, yi tawbe'n yi ama'le'j yi ato' swutz. Kaxomok bin te Kataj na i' kaRyosil, che'ch bantz.

¹⁹ Poro nintzun tal Josué scyetz:

—Qui'c lo' rmeril tan ixome'n te Kataj, na chin xan nin i', nin na je' swutz i' yi qui na cho'cu' c'ulutxum jak' ca'wl i', nin yi na chijuchu' quilu'.[§] ²⁰ Kol quil cyenu' Kataj tan chixome'nu' te junt

ryos, jun cu'n yol tz'ul chicawsu' ta'n. Ḷche'lk cu'nu' swutz. Qui'c na ban ko nsken ḥchaj i' yi banl scyeru', stzun Josué scyetz.

²¹ —Qui'c rmeril tan kabnol yi xtxolbila'tz, na yi o' ketz skaxomok te Kataj yi kaRyosil, che'ch bantz.

²² —E' te'nu' stiw te yi chiyolu' yi ja wi't chisuku', yi chixomoku' te Kataj, stzun Josué scyetz.

—Qui'c na ban, o' stiw te kayol, che'ch bantz.

²³ —Ko ya'tz, chij Josué scyetz chicy'ajlen binu' yi e'chk chiryo silu' yi at scyuch'u'. Nin chixomoku' te Kataj. Chibne'u' tajbil i' tetz cu'n cyalma'u', na i' yi kaRyosil yi o' xonl Israel, stzun Josué bantz.

²⁴ —Yi o' ketz kocopon jak' ca'wl Kataj. Nin kocopon tan banle'n yi tajbil i' tetz cu'n kalma', che'ch bantz chicyakil.

Yi bnixe'n jun trat tu Kataj Ryos

²⁵ Ta'ste'nin le ama'la'tz, nin ite'n nin k'eja'tz, bnix jun chitrat Josué scyuch' yi e' mas xonl Israel swutz Ryos. Nin tal Josué e'chk ca'wl tu e'chk ley scyetz. ²⁶ Cho'n tzun cwe'n stz'ibal cyakil yi e'chk ca'wla'tz tul yi liwr kale atit yi e'chk ca'wl Ryos. Ncha'tz nin je' xtxicbal Josué jun chin wutzile'n c'ub tzak' yi jun wi' bakch yi at xlaj yi ama'l yi wi'nin xanil. ²⁷ Nintzun taltz scyetz cyakil yi e' xonl Israel:

—E'u' intanum, yi jun c'ube'j, xconk sketz tetz jun techl, nin tetz stiw te cyakil yi mbi ntal Kataj sketz. I'tz jun stiw sbne' tan qui chisubulu' Ryos, nin tan cycle'n cunu' te yi chiyolu' yi ja wi't chisuku' tetz, stzun Josué scyetz.

28 Cawune'nin tzun Josué tan cyaje'n lakak chi'ama'l.

*Yi quime'n Josué
(Jue 2.6-10)*

29 Le coboxt k'ej yi wi't baje'n yi xtxolbila'tz, quime'n nin tzun ban tetz Josué yi ḥchakum Ryos. Yi Josuéja'tz, i' cy'ajl Nun. Ej, nin at i' tul jun cient tu lajuj yob yi quime'n. **30** Cho'n tzun mukxe'n i'-tz le yi tetz ama'l yi at Timnat-sera, yi at wi'wtz cwent yi chi'ama'l yi e' xonl Efraín. Yi ama'la'tz cho'n at xlaje'n yi wi'wtz Gaas.

31 Te yi itz' tzaj Josué, cyakil cu'n yi e' xonl Israel e' xom te yi ca'wl Kataj. Ej nin ncha'tz, te yi nsken quim i', e' xome't te yi ca'wl Kataj, na itz'e't yi e' wi' banl wi', yi e' yi i'lon tetz yi e'chk milawr yi banak Ryos scye'j.

32 Ma yi wankil yi k'ajtzun Ḫep, yi saj chicy'al yi e' xonl Israel Egipto, cho'n mukxe'ntz le ama'l Siquem. Yi jun ama'la'tz i'tz yi lok'nak yi k'ajtzun taj i', yi Jacow, tan jun cient pi᷑ sakal. Cho'n lok'ol i' scyetz yi e' cy'ajl Hamor* yi taj Siquem. Poro yi tele'n tiemp, cho'n cyaje'n cyen yi jun ama'la'tz ḥchik'ab yi e' xonl Ḫep.

Yi quime'n Eleazar yi pale'

33 Ncha'tz quim Eleazar yi cy'ajl Aarón. Cho'n tzun mukxe'n cyen i'-tz le xtx'otx' Finees, yi cy'ajl i'. Cho'n at yi jun ama'la'tz wi'wtz kale najlche't yi e' xonl Efraín.

* **24:32** Gn 33:19; Jn 4:5; Hch 7:16.

Yi Antiw Bible / Yi Ac'aj Testament Bible in Aguacateco (GT:agu:Aguacateco)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Aguacateco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011-02-18, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The Bible

in Aguacateco

**© 2011-02-18, Wycliffe Bible Translators, Inc.
All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
d6948788-e726-52d3-a772-47803a4a6354